"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 225 — 1929 | Federated Pressin jäsen | Tiistaina, syyskuun 24 p:nä—Tues., Sept. 24 | Member The Federated Press | XIII Vuosik. — Vol. XIII

VEHKEILYJEN ESIRIPPUA KOHOTETTU

Laivakapitalistien agentit Geneven laivastorajoitus-konferenssissa

RAJOITUSTEN ASEMESTA TOUHUSIVAT "EXPERTIT" SUURIA SOTALAIVATILAUKSIA

WASHINGTON, syysk, 23. — Hämmästyttäviä seikkoja on sattumalta tullut päivänvaloon, tutkittaessa William B. Shearerin toimintaa Geneven laivastorajoituskonferenssissa vuodelta 1927. Niinpä on käynyt selville, että Shearer oli amerikkalaisten laivarakennuskorporatsionien palkattuna edustajana mainitussa konferenssissa, joka varustusten supistusten asemesta toimi suurten tilausten hankkimiseksi yhtymilleen.

Teräspohatta pesee kätensä

Tämän suunnattoman skandaalin paljastuminen on saattanut Yhdysvaltain teräskuninkaan Charles E Schwabin heittäytymään tietämättömäksi kaikesta. Hän selittää, että Bethlehem Steel Corporation ei muka ole ollut tietoinen Shearerin toimista. Bethlehem teräsyhtiön sisaryhtymän, Bethlehem Shipbuilding Corporationin presidentti Grace niinikään yrittää kieltää Shearerin, väittäen, ettei muka ollut tietoinen siitä, että S sekä pari muuta oli valittu seuraamaan Geneven neuvotteluja yhtiön puolelta.

Laivarakennuskapitalistit kasvattaneet itselleen "enkelin siivet"

Shearerin asianajaja Cohalan sitävastoin kertoi eilen puhuvain elokuvain edustajille, että S. on valmis paljastamaan, kenenkä asioilla oli ollut Genevessä ja mitä tuloksia oli saavutettu, ja "laivastotuntija" Shearer itse lisäsi olevansa yllätetty kuullessaan, että laivanrakentajat eivät enään ole kiinostuneet sotalaivojen rakentamiseen. Hän sanoi myrkyllisesti, että "ne ovat kasvattaneet itselleen enkelin siivet, ja mies, joka on hankkinut heille $120,000,000 tilauksina, kuvataan nyt sarvipäiseksi", mikä on samaa kuin, että hänestä oli tehty syntipukki, hyödytettyään isäntiään miljoonilla.

Schwab on tekohurskaasti selittänyt lehdille, että hän kannattaisi kaikkien sotalaivojen upottamista, pitäen viisaimpana olla lisäämättä lauseen loppuun: jotta Bethlehem korporatsioni saisi uusia tilauksia.

Nämä paljastukset osoittavat, millaisia kulissien takaisia vehkeilyjä harjoitetaan diplomaattisissa neuvotteluissa samalla kun neuvottelujen kulusta annetaan häikäilemättömiä valheellisia kuvauksia suurelle yleisölle. Kun aseellisen rauhan ylläpitäminen on tällaisissa käsissä, on puhe ylevistä periaatteista ja kansainvälisen rauhan ja hyvän tahdon turvaamisesta roskaa.

$143,000 käytettiin laivakapitalistien propagandaan

Eenaatin komitean tutkimuksien kautta on paljastunut, että vuosi sitten esillä ollut Jones-White kauppalaivastoa koskevan lain käsittelyn aikana laivakapitalistit ovat kuluttaneet $143,000 propagandaansa varten. Nämä tiedot paljastuivat samassa yhteydessä, kun ryhdyttiin tutkimaan Wm. Shearersin osuutta Geneven laivastokonferenssissa, jossa hän toimi laivarakennus yhtiöiden agenttina.

New York Shipbuilding yhtiön "farmilla syntynyt" presidentti L. Bardo on yrittänyt kieltää, että Shearer olisi muka suoranaisena agenttina, vaan että hänelle maksettiin $25,000 siitä syystä, että hänen kauttaan saataisiin tietää, millaisen "suunnan" Geneven konferenssi ottaa.

Sai kahden sotalaivan tilaukset sen jälkeen, kun Shearer oli palkattu toimeensa

Edelleen on Bardo selittänyt, että Shearer palkattiin yhtiöiden palvelukseen eräässä salaisessa kokouksessa, joka pidettiin maaliskuussa 1927, American Shipbuilders yhdistyksen kansallisen neuvoston johtajan Henry Hunterin kutsusta. Tässä kokouksessa kolmen yhtiön edustajat 15 minuutin kuluessa päättivät luovuttaa $25,000 suuruisen erän Shearerin harjoittaman urkinnan rahastamiseksi.

Siihen aikaan kun Shearer otettiin palvelukseen, selitti Bardo, pyrki hänen johtamansa yhtiö hankkimaan hallituksen sotalaivojen rakennusurakoita. Noin kuukausi jälkeenpäin saatiin kaksi tilausta hallitukselta risteilijäin rakentamiseksi ja tilatut sotalaivat ovat pian valmistumssa.

15 koulutyttöä on hukkunut

Olivat huviajelulla moottoriveneessä Itämerellä, kun heidät yllätti myrsky

BERLIN, syysk. 23. — Viisitoista koulutyttöä on kaiken todennäköisyyden mukaan hukkunut, ollessa moottoriveneellä Itämerellä. Vene ei ole palannut takaisin Ghingeniin, Puolaan, sen jälkeen, kun äkillinen myrsky oli sen yllättänyt.

Jolleivät veneessä olijat ole hukkuneet, ovat ne avuttomina tuuliajolla moottorin vikaantumisen vuoksi.

Windsorissa sattunut fascistien mellakka

Canadalainen poliisi Mussolinia puolustamassa

WINDSOR, Ont., syysk. 23. — Albert Viceollio-niminen detroittilainen vangittiin täällä italialasten muusolinilaisten kokouksessa. Viseollion syytetään häirinneen torontolaista mussolinilaista puhujaa, joka ilmotti olevansa Torontossa asuva Italian varakonsuli. Canadan kapitalistiluokalle on tietysti tärkeätä mussolinilaisten aatteiden levittämisen turvaaminen.

Mussolinilaisten vastustajain kerrotaan pakottaneen puhujaa alas lavalta. Porvarillisten sanomalehtien kertoman mukaan ovat fascistivastaiset mielenosottajat repineet alas Italian lipun ja asettaneet sen tilalle Canadan lipun. Kaksi poliisia oli varattu kouluhuoneelle, jossa kokous pidettiin, pitämään järjestystä, mutta kun meteli alkoi käydä kovin äänekkääksi kutsuivat he poliisiasemalta lisäjoukkoja ja pakottivat kokouksen osanottajat ulos huoneesta. Jälkeen kokouksen kerrotaan olleen pienempiä yhteenottoja, joissa yhden kerrotaan tulleen lievästi puukotettua.

Puhujan kerrotaan olleen Italian hiljattain tänne lähettämä varakonsuli herra Ambrosi ja on juhla pitänyt ollen italialaisten vuotuinen juhlapäivänvietto Garibaldin muistolle. Torontossa asuvan entisen Italian varakonsulin C. V. E. Gianellin lausunnon mukaan ovat Mussolinin vastustajat saapuneet juhlille yhdysvaltain puolelta. Canadalaiset isänmaalliset näyttävät asettuvan kummankin joukon puolelle, koska he lyövät mynttiä Canadan lipun nostamisella Italian lipun tilalle.

Talousosasto maanviljelysministeriöön

OTTAWA, syysk. 23. — Liittohallituksen maanviljelysvirasto aikoo toiminta-alaansa lisätä uuden osaston. Osasto tulee käsittelemään maanviljelyksen taloudellista puolta. Viraston ilmotuksen mukaan muodostuu tämä puoli nykyään erikoisen tärkeäksi maanviljelysteollisuuden käsittelyssä; huolimatta siitä, että kaikki tuotanollisetkaan seikat jotka ovat tulleet viraston huomioon eivät ole vielä tyydyttävästi ratkaistu. Viime vuodet ovat tuoneet esiin seikkoja maanviljelystaloudessa joille täytyy antaa läheinen huomio.

Toimisto tulee etupäässä tutkimaan maanviljelystuotteiden osuustoiminnallista myyntiä. Myöskin se tulee tutkimaan maanviljelystalouden hoitoa ja keräämään molenlaisia tietoja kaikesta mikä koskee maanviljelys taloudenhoitoa, ohjaten näiden tietojen perusteella maanviljelystalouden kehittämistä Canadassa.

HEVONEN HYPÄNNYT AUTON PÄÄLLE

St. Catharines, syysk. 23. — Ilmailija G. R. Howsam, joka oli vaimonsa kera autoajelulla joutui kokemaan sellaista joka ei ainakaan lentokoneessa ole mahdollista. Kolme hevosta jotka olivat päässeet karkuun laitumelta joutuivat auton eteen, joista yksi hyppäsi auton koneen päälle lyöden jalkansa tuulisuojuksen läpi. Howsamin vaimo juuri kerkesi kääntämään päänsä välttyen hevosen kavioniskulta. Hevonen kaatui auton koneen päälle, mutta kun Housam yritti mennä sitä rauhottamaan pääsi se uudestaan vauhtiin hypäten koneen yli ja laukkasi toisten jälkeen.

KÄVELI PUOLI MAILIA KEUHKOT PYSSYNKUULAN LÄVISTÄMÄNÄ

Ottawa, syysk. 23. — Albert Hodgins käveli puolimailia läpi metsän pitäen sormeaan rinnassaan olevan pysynkuulan haavanpäällä. Hänen isänsä löysi hänet metsässä vakavasti haavoittuneena ja kuljetti sairalaan, jossa hän kuoli myöhemmin. Hodgins ampui vahingossa kuulan rintaansa. Kuula lävisti hänen keuhkonsa.

Lentokone putosi Lake Manitobaan

Kolme miestä surmaantunut

WINNIPEG, syysk. 23. — Kolme miestä sai surmansa kun lentokone putosi Lake Manitobaan noin 30 mailia pohjoseen Winnipegistä. Lentokone oli Western Canadian Airway-yhtiön omistama ja oli se matkalla Churchilliin. Surmansa saaneet ovat George McKee lentokoneen ohjaaja, Arthur Roach, insinööri ja Arthur Hunt Chute Wolfevillestä N. S. kotosin ollut kirjailia. Lentokoneen ohjaajan uskotaan tehneen erehdyksen savun ja sumun vuoksi, laskiessaan järveen. Paikalta on kuitenkin löydetty ainoastaan kahden miehen ruumiit, vaikka koneen matkassa tiedetään olleen kolme, ohjaaja McKeen ruumis on edelleen kateessa.

Kiinalaisten tappiot Itä-Kiinan rautatie-selkkauksessa

Arvioidaan nousevan $25,000,000:iin

SHANGHAI, Kiina. — Kiinan kansallinen hallitus on arvioinut, että Itä-Kiinan rautatien hallintoa koskeva selkkaus 2,000 mailin pituisella Siperian raja-alueella Manchuriassa nousee $25,000,000:iin. Jo kolmisen kuukautta eli Neuvostoliiton ja Kiinan suhteiden katkeamisesta lähtien on raja-alue ollut yhtämittaisten aseellisten kahakoiden näyttämönä. Liikenne tärkeällä Itä-Kiinan rautatiellä on ollut seisauksissa, tuottaen suunnattomia taloudellisia tappioita kiinalaisille.

Ankara maanjäristys Anatoliassa

Kylä tuhontunut ja paljon ihmisiä kuollut

KONSTANTINOPOLI, Turkki, syyskuun 23. — Paljon ihmisiä ilmoitetaan olevan kadoksissa ja pelätään surmautuneen, kun maanjäristys hävitti Turnikeuyn kylän Gumushanen alueella eilen. Maanjäristys vapisutti koko Anatoliaa. Viisikymmentä rakennusta luhistui toisissa kylissä.

Gasoliiniaseman hoitajaa ammuttu

CHATHAM, Ont., syysk. 23. — John Labadie, Thayer's gasoliiniaseman yövahti, makaa arveluttavassa tilassa sairaalassa 3 revolverin kuulaa ruumiissaan jotka isolla autolla matkustava neekerijoukkue oli ampunut. Autossa oli michiganilainen lupakirja, mutta kukaan ei ole selvillä numerosta. Oletetaan heidän ampuneen yövahtia ryöstötarkoituksessa senjälkeen, kun olivat saaneet autonsa gasoliinisäiliön täytettyä, mutta luopuivat kai aikeestaan, kun asemalle sattui saapumaan kaksi muuta automatkustajaa. Jälkeen saapuneet automatkustajat lähtivät ajamaan takaa neekereitä, mutta luopuivat takaa-ajosta, kun yksi neekereistä, joka seisoi auton sivulla olevalla astinlaudalla alkoi ampumaan takaa-ajajia. Poliisille ilmotettiin kohta tapahtumasta ja on ympäristössä toimitettu tarkka etsintä, mutta mitään merkkejä ei ole roistoista löydetty

Yövahti kertoi yhden neekereistä vetäneen ulos revolverin ja vaatineen hänen nostamaan kätensä ylös, jonka jälkeen alkoi ampumisen ilman enempiä varoituksia. Kaksi kuulaa pois tettiin heti hänen ruumistaan sairaalassa, mutta kolmas vaatii vakavamman leikkauksen, jota ei ole vielä voitu suorittaa hänen heikon tilansa vuoksi. Mrs. W. Nichol, joka pitää ruokalaa gasoliiniaseman yhteydessä ja nukkuu samassa paikassa, oli ensimäinen henkilö, joka saapui yövahdin avuksi ja teki ilmotuksen poliisille.

Kemisti joutunut rosvojen kynsiin

TORONTO, syysk. 23. — Kaksi italialaista pahoin pitelivät rohdoskauppias William Contelonia, hänen rohdoskaupassaan, Divercourt-tien varrella 991 ja ryöstivät häneltä noin $20 rahaa, viime sunnuntaiaamuna kello 10.15. Kaksi italialaista nuorta miestä hyökkäsi mainittuun rohdoskauppaan hakaten Contelonia päähän pistoolilla ja pakottaen hänet puhelinkoppiin siksi aikaa kun tyhjentivät kassan ja poistuivat talosta. Kaupassa oli kassakaapissa noin $1,700 ja huomattava määrä Toronton katuvaunuyhtiön matkalippuja, mutta rosvot eivät pakottaneet Contelonia aukaisemaan kassakaappia. James Thompson, 13 vuoden ikäinen juoksupoika häiritsi rosvojen toimintaa sattuen juuri tulemaan paikalle kun he olivat tyhjentämässä kassaa. Rosvot kommensivat Thompsonin kaupan takahuoneeseen.

Neuvostotalous loistavan toimivuoden lopussa

KAUPPAVAIHTO LISÄÄNTYNYT, MAATALOUS EDISTYNYT

MOSKOVA, syysk. 21. — Yhdentoista kuukauden aikana, päättyen elok. 31 p., osoittaa Neuvostoliiton ulkomaakauppa yllättävän suurta nousua, verrattuna 11 vastaavaan kuukauteen vuotta aikaisemmin.

Ensiksimainittujen 11 kk. aikana Neuvostoliiton vienti oli 664,200,000 ruplaa (rupla n. 51 senttiä) ja maahantuonti 626,800,000 ruplaa. Balanssi tältä ajalta siis on 27,400,000 ruplaa Neuvostoliiton eduksi. Viime 11 kk. aikana vienti kohosi 75,000,000 ruplalla eli 12.6 pros. ja maahantuonti aleni 22.2 pros. Maahantuonnin lasku koskee etupäässä vähemmän tarpeellisia tavaroita.

Ottaen huomioon sen tavattoman koneiden ja tavaroiden määrän, joka Neuvostoliittoon on kuljetettu mainittuna aikana, sosialistisen rakennustyön yhteydessä, on tulosta pidettävä loistavana, "Vanhoillaan elävien" Europan kapitalististen maiden kauppabalanssit melkein järjestään osoittavat tappiota.

Viime 11 kk. aikana on kollektiivisten farmien lukumäärä kohonnut 80 prosentilla ja viljelysala 150 prosentilla. 5-vuotissuunnitelmassa asetettiin kollektiivisten farmien lisääntymisprosentiksi koko tälle talousvuodelle joka päättyy syysk. 30 p. — 17 pros. ja viljelysalan laajentumisprosentiksi 60 pros.

Hallituksen tiloilla on viljelysala laajentunut 23 pros., tarkoitetun 14 pros. asemesta. Koneiden käyttö on mahdollista vain suurtiloilla. Siksi kollektiivisten tilojen ja valtiotilojen luku ja viljelysala laajenee yli odotusten.

Kaunista puhetta kansainliitosta silmien lumeeksi

Englannin "työläisministerit" tyytyväisiä kansainliiton kokouksen tuloksiin

LONTOO, syysk. 23. — Englannin työväenpuolueen petturijohtajiin lukeutuva Arthur Henderson, joka on nykyisen brittiläisen imperialismin asiaa ajavan "työväen" hallituksen ulkoministeri, on palannut takaisin Haagin ja Geneven neuvotteluista sekä antanut ylistelevän lausunnon "brittiläisen valtiotaidon saavutuksista", jotka ilmenevät siinä, että Englannin onnistui kiristää Haagin neuvotteluissa suuremman osuuden Saksan maksettavista sotakorvauksista, samalla kun kansainliiton kokouksessa Genevessä oli muka tehty päätöksiä, jotka muodostavat virstantolpan "kansojen veljeyden tiellä".

Petollisia lauseparsia rauhasta

Kansojen sovittelun, turvallisuuden ja aseistariisumisen asiassa oli brittiläinen edustajisto puhunut Genevessä vakuuttavasti, selitti Henderson, ja kansainvälistä tuomio-istuinta koskevan pykälän hyväksyminen merkitsee perustuksen laskemista rauhalle, jota mikään myrsky ei voi horjuttaa.

Samaan suuntaan hän puhui mainitessa esityksestä Kelloggin sopimuksen liittämisestä kansainliittosopimukseen.

Mainittakoon että aivan samalla tavalla jaarittelivat työväen petturit maailmansodan aattona. Tosiasiat viittaavat siihen, että eri maiden sosialistiluopioille lankeaa nykyhetkenä kansojen harhaanjohtaminen, jotta imperialistivallat voisivat rauhassa jatkaa suunnattomia sotavarusteluja.

Murha-alusten nopeutta lisätään

Ranskalainen hävittäjä saavuttanut maailman nopeusennätyksen

PARIISI, syysk. 23. — Pyrkiessään imperialistisissa laivastovarusteluissa saavuttamaan etevämmyyden toisten riistovaltioiden laivastoihin verraten, on Ranska rakennuttanut uuden nopeakulkuisen torpeedohävittäjän, joka kokeiluissa on saavuttanut 41 1/5 solmuvälin nopeuden tunnissa, mikä on maailmanennätys alallaan.

Murha-aluksen nimi on "Verdun" ja käyttää se öljyä polttoaineena. Ranskalla on tähänkin saakka ollut ennätys hävittäjien nopeuden alalla.

Mielenosoitus-meteli Saksassa

Kommunistit ja äärimäiset kansalliset tapelleet Berliinissä — 100 kommunistia vangittu

BERLIN, syysk. 23. — Äärimäisten kansallisten toimeenpanemat mielenosoitukset eilen iltapäivällä kehittyivät hulinaksi, jossa useita yhteenottoja tapahtui kommunististen työläisten ja mielenosoittajien välillä.

Kansalliset olivat järjestäneet mielenosoituksen painoastaakseen kansanäänestyksen toimeenpanemista "Saksan valtakunnan orjuuttamista vastaan" hyväksyttävän lakiehdotuksen puolesta. Tässä lakiehdotuksessa säädettäisiin, että kaikki Saksan tekemät velka- y.m. sopimukset, niihin lukeutuen Youngin suunnitelma, Saksaa orjuuttavina kumottaisiin, jokainen saksalainen ministeri tahi hallituksen jäsen, joka allekirjoittaisi sanotunlaisen sopimuksen, määrättäisiin vastaamaan valtiopetossyytteeseen.

Työläiset osoittivat vihellyksillä mieltään fascistisia mielenosoittajia vastaan ja syntyi useita tappeluita ympäri kaupunkia. Poliisi tietenkin liittyi kansallisten puolelle ja toistasataa kommunistia vangittiin.

Kaatui koulumatkalla ja kuoli verenmyrkytykseen

TORONTO, syysk. 23. — Thomas Garatt, 10 vuoden ikäinen koulupoika joka viime tiistaina kaatui koulumatkalla, saaden puolen tuuman mittaisen naarmun polveensa, kuoli tänään Western-sairaalassa verenmyrkytykseen. Pojan vanhemmat selittivät ettei poika maininnut mitään loukkaantumisestaan koska naarmu oli vain mitättömän pieni, poika kulki koulussa säännöllisesti viime perjantaihin saakka, mutta perjantaina ei enää voinut hyvin ja jäi pois koulusta perjantain iltapäivällä. Hänen tilansa yhä paheni ja siirettiin hänet sairalaan eilen aamuna. Lääkärit olivat aikeessa suorittaa leikkauksen pojan polvessa, mutta huomasivat sen olevan liian myöhästä, sillä myrkytyksen vaikutus oli pääsyt liiaksi leviämään ja poika kuoli kello 5 ajoissa eilen iltapäivällä.

Lupauksia, aina vain lupauksia

Kaivosministeri lohduttelee Englannin kaivostyöläisiä

SHEFFIELD, Englanti, syysk. 23. — Vaalien aikana Englannin työväenpuolueen pomot kaikenlaisia uudistuksia, jos pääsevät hallitukseen. M.m. luvattiin tehokkaita toimenpiteitä työttömyyden poistamiseksi ja uudistuksia kaivosoloissa. Nämä lupaukset ovat säännöllisesti jääneet täyttämättä. Niinpä herrat työväen ministerit eivät ole tehneet mitään taantumuksellisen ammatti-uniolain sekä kaivostyö-aikaa pidentävän lain lakkauttamiseksi. Nämä lait laadittiin työläisiä vastaan sen jälkeen, kun kaivostyöläiset olivat hävinneet suuren lakkotaistelunsa.

Herrat ministerit nyt kuitenkin turvautuvat vanhaan temppuunsa: uusiin lupauksiin. Kaivosministeri Ben Turner täällä puhuessaan on selittänyt, että hallitus tulee ottamaan esille entisen 7-tuntisen työpäivän palauttamisasian tulevan parlamenttikauden aikana, tunnustellakseen maaperää lain lakkauttamiseksi. Turner toivoi, etteivät porvarit kovasti vastusta lain lakkauttamista, sillä kokemus on osoittanut, ettei kaivostyöpäivän pidentämisestä ole ollut hyötyä työnantajillekaan.

Klanit mielenosoituksella

HAMILTON, syysk. 23. — Toronton Star-lehti tänä aamuna julkaisee kuvia Ku Klux Klan koplan Hamiltonissa toimeenpanemasta yöpaitaparaatista ja tervaristin polttamisesta y.m. Lehti ei kuitenkaan julkaise tästä sen kummempaa uutista kun mitä pieni teksti on kuvien alla. Jos kysymyksessä olisi työläisten kulkue, niin olisi tietystikin lehti julkaisut poliittisesti väritetyn uutisen.

Muuten on omituinen ilmiö, että klanit jotka ovat tunnettuja kaikenlaisista roistomaisuuksista ja tihutöistään voivat esiintyä julkisilla paikoilla peittämällä kasvonsa naamiolla tavallisen ryöstömurhaajan tapaan eikä poliisit häiritse heitä pienimmässäkään määrässä. Mutta jos työläiset menevät kadulle rehellisesti, vaatiakseen oikeutta kokoontumiseen on poliisi aina valmis hyökkämään heidän niskaansa. Ketä ovat sitten nuo klanit? Se on roistokopla joka on aina osottautunut poliisin parhaaksi apulaiseksi työläisten vainojen yhteydessä.

"Neuvostomaa" Alaskassa

Lentokone lähestyy Yhdysvaltoja, kuljettuaan Moskovasta Siperiaan.

SEATTLE, Wash., syysk. 23. — Neuvostoliiton lentokone "Neuvostomaa" lähti eilen aamulla Attusta, joka on kaikkein läntisin saari Alaskaan kuuluvassa Aleutien saariryhmässä. Lentokoneen matka suuntautuu Dutch Harboriin. Vaikka nämä taipaleet eivät ole pisimmät, ovat ne silti kaikkein vaarallisimmat. Kone on matkalla Moskovasta N. Yorkiin, jonne se saapunee jonkun päivän kuluttua.

Duhoboorit taasen poliisin vastuksina

Kapinalaki ei säikähdytä duhoboreja

NELSON, B. C., syysk. 23. — Poliisit taas vangitsivat 200 douhoboria jotka ovat olleet leiriintyneenä kauppalan ulkopuolelle. Vangitsemisen suorittivat 30 poliisia maakunnan yleiseltä syyttältä saamansa määräyksen nojalla. D. syytetään poliisin vastustamisesta ja irtolaisuudesta. Joukkue kuitenkin kieltääntyi liikkumasta paikaltaan vangitsemismääräyksen jälkeen. John Cartnel maakuntahallituksen edustaja ja poliisituomari luki douhoboreille kapinalain, mutta sillä ei ollut mitään vaikutusta.

Poliisien ensimäiset yritykset vangita johtajat epäonnistui synnyttäen tappelun poliisien ja douhoborien välillä ja poliisit joutuivat häviölle. Myöhemmällä poliisit kuitenkin onnistuivat vangitsemaan johtajat ja senjälkeen marssi joukko vankilaan nimellisesti poliisien vartiomana ja lauloivat omia laulujaan.

METEORI PUDONNUT JÄRVEEN

Peterboro, syysk, 23. — Peterborolainen huvittelu joukkue, johon kuului B. F. Ackerman ja Mr. ja Mrs. R. M. Waddell, kertovat nähneensä kummallisen palavan esineen pudonneen Stony-järveen. He kertoivat ensin luulleensa rikkoontuneen lentokoneen pudonneen järveen, mutta läheisempi tutkimus osotti, ettei mitään merkkejä ollut lentokoneesta paikalla, joten pudonneen esineen uskotaan olleen meteorin. Mainitut henkilöt olivat nähneet palavan esineen sivuuttavan rannalla olevain puiden latvat ja pudottuaan järveen saattaneen aikaan veden kuohunnan paikalla, johon esine putosi.

MATKUSTAJALENTOKONE KADONNUT

Pariisi, syysk. 20. — Säännöllistä lentoliikennettä Toulousen, Ranskan ja Casablancan, Marokon, välittävä matkustajalentokone, jossa oli ohjaaja, mekanikko ja neljä matkustajaa on kadonnut teille tietymättömille. Tangiersin ja Larachen välillä pohjoisessa Marokossa.

HYVÄ VILJASATO RANSKASSA

Pariisi, syysk. 20. — Ranskalainen farmari kuulemma katselee tulevaisuutta levottomuudella, sillä hän pelkää tämän vuoden harvinaisen sadon pudottavan hintoja. Vehnäsato Ranskassa oli paras, mitä tiedetään milloinkaan saadun. Keski-Ranskan vilja-alueella saatiin melkein 50 pros. enemmän vehnää kuin viime vuonna. Sato arviolta kohoaa 219, 000,000 bushellin.

FRUMKINKO SIVUUTETTU

Lontoo, syysk. 20. — "Exchange Telegraphin" riikalaisista lähteistä saamien tietojen mukaan (jotka lähteet ovat osoittautuneet tavallisesti sangen epäluotettaviksi), on Neuvostoliiton raha-asiain varakansankomisaari Frumkin sivuutettu mainitusta korkeasta virasta. Frumkinia syytetään Stalinin, talonpoikaistoa koskevan politiikan vastustamisesta.

MAAILMA JÄÄKAUDEN LOPUSSA

Newagen, Me., syysk. 23. — Jäämeren jäätiköistä palannut tutkimusmatkailija MacMilian selittää Grönlannin ajojäätiköitä koskevien tutkimuksiensa osoittavan, että maailma on jääkauden lopussa eikä uuden jääkauden alussa. MacMillanin retkikunta suoritti tutkimusmatkoja Baffinin maasta pohjoiseen olevassa osassa Jäämerta. Retkikunta perusti eskimolaisia varten koulun Naininin.

SOSDEMIEN KATALUUS SUOMESSA

Ryhtyneet avoimeen taisteluun ammattijärjestön hajoittamiseksi

PETTURI UUSIN RIKOS TYÖVÄEN LUOKKATAISTELUA VASTAAN

(Kirjetieto)

HELSINKI, syysk. 2. — Suomen sosdem. puolueen keskuskomitea on päättänyt kutsua ammatillisen liikkeen koko maata käsittävän neuvottelukokouksen Helsinkiin syysk. 29 päiväksi. Lehdistönsä kautta kehoittaa se kaikkia työväen järjestöjä lähettämään kokoukseen edustajansa, joiden tulee olla ammattiliittojen sekä sosdem. puolueen jäseniä. Ilmoituksessa sanotaan, että keskuskomitea on kutsunut konferenssin koolle pohtimaan ammatillisessa liikkeessä vallitsevaa tilannetta.

Noskelaisten kokous tähtää ammattijärjestön pirstomiseen

Tämän konferenssin koollekutsuminen ei merkitse mitään muuta, kuin avointa valmistelua Suomen ammatillisen liikkeen hajoittamiseksi, joka nykypäiviin saakka on ollut yhtenäinen, ja jossa liikkeessä sosdemit ovat edustaneet hyvin pientä vähemmistöä. Vastapainoksi ammattijärjestölle perustettaisiin uusi valeammattijärjestö, joka ei olisi muuta, kuin työnantajain tukema rikkurijärjestö.

Viime toukokuussa pidetystä ammattijärjestön edustajakokouksesta lähtien, joka kokous osoitti sosdemien vaikutuksen ulottuvan vähempään kuin viidenteen osaan järjestyneistä työläisistä, ovat sosdemit lukuisia kertoja uhanneet toteuttaa hajoitusaikeensa.

Samassa köydessä työnantajain ja virkavallan kanssa

Että sosdemien taholta valmistellaan ammattijärjestön hajoittamista käy ilmi noskelaislehdistön lausunnoista, joissa on selitetty, etteivät sosdemit kohdakkoin tarvitse enään ollenkaan kuulua ammattiliittoihin. Sosdemit tietävät, että sangen vähäinen osa ammattiliittojen jäsenistä tulevat seuraamaan heidän mukaansa, mutta hajaannuksen tuloksena tulee olemaan, että vasemmistolaisten johdossa oleva ammatillinen liike joutuu entistä suuremman vainon alaiseksi virkavallan taholta, ja tähän juuri sosdemit pyrkivätkin.

Detroitilaisen yöklubin palo

Uhrien luku lisääntynyt

DETROIT, Mich., syysk. 23. — Study Klubissa viime perjantaiyönä sattuneen tulipalon uhrien luku lisääntyy, sillä palohaavoja saaneita henkilöitä on kuollut sairaalassa. Kaksikymmentä on kuollut sanotun onnettomuuden johdosta ja 12 on hengenvaarallisessa tilassa.

Yöklubin omistaja Cohn on vangittu.

Kuten tiedetään, kohtasi onnettomuus äkkiä remuista yökabarettia yön pikkutunneilla, kun joku juopuneista vieraista oli huolimattomasti käsitellyt savuketta, sytyttäen tulenarat ravintolakoristeet palamaan.

MAKEDONILAINEN KUMOUKSELLINEN MURHATTU

Lontoo, syysk. 23. — Sofiasta, Bulgariasta saapuneen tiedon mukaan, on makedonialainen kumouksellinen johtaja Barbaroff ja muuan hänen ystävistään murhattu Varnassa. Murhaajat pääsivät pakenemaan.

CANADAN KIPSITUOTANTO

Ottawa, syysk. 21. — Liittohallituksen tilastotoimiston julkaisemien numeroiden mukaan lähetettiin viime vuonna kipsiä ulos Canadasta 1,246,368 tonnia, arvoltaan $3,743,648. Edellisenä vuonna lähetettiin kipsiä ulos 1,063,117 tonnia arvoltaan $3,251,015. Kipsituotanto kokonaisuudessaan 1928 oli 1,131,642 tonnia, josta 226,997 tonnia käytettiin Canadassa ja loput lähetettiin ulkomaille. Pääasiallisimmat maat jotka tuottivat kipsinsä Canadasta olivat: Yhdysvallat, New Zealand, Australia ja Newfoundland.

VAPAUS — Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

TOIMITTAJAT:
S. C. NEIL, A. VAARA, B. TENHUNEN, M. POHJANSALO, A. PAIVIO.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Haluttaessa ... ja ...ilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivää edellisenä arkipäivänä.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja latomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2287W.

Canadan valtaluokan vainotoimenpiteet työväenlehtiä vastaan

Canadankin kapitalistinen hallitus ryhtyy taistelemaan yhä useammilla rintamilla työläisten järjestäytymispyrkimyksiä vastaan. Niinpä tämä vaino on tähän mennessä ulotettu ulkomaalaisiin työväenlehtiin; jugoslavialainen "Radik", juutalainen "Freiheit", unkarilainen Uj Elore", italialainen "Il Lavoratore" ja bulgarialainen "Saznanie" ovat suljetut Canadaan pääsemästä.

Työväenlehdistö on taistelevan työväenliikkeen yksi voimakkain ase tehden mahdolliseksi luokkanäkökohtien selventämisen suurten työläisjoukkojen keskuudessa. Sellaisessa maassa kuten Canadassa suorittavat nämä eri kieliset vallankumoukselliset lehdet tavattoman suurta osaa työväestön luokkatietoisuuden herättämisessä. Eri kansallisuudet, joita suurissa määrin on nyt jo Canadassa ja joita alati on maahan virtaamassa, ovat riippuvaisia näistä eri kielisistä lehdistä ei ainoastaan poliittisina tiedon välineinä vaan uutislehtinäkn, joka tekee niistä perin tärkeät tekijät siirtolaistyöläisten keskuudessa. Niillä on suurempi ote eri kansallisuuksiin juuri tämän seikan johdosta, vielä suuremmassa määrin kuin varsinaisella canadalaisella työväenlehdistöllä englanninkieltä taitavien työläisten keskuudessa. Nämä voivat katsoa porvarilliisiin lehtiin uutislähteinä, mutta siirtolaistyöläisellä ei ole sitäkään mahdollisuutta.

Kapitalistinen valtio tietää miten tärkeä sen lehdistö on vallankumoukselliselle työväenliikkeelle ja pyrkii tukahduttamaan sitä. Samaan aikaan kuin siirtolaispropagandaa ylläpidetään suurempien siirtolaisjoukkojen maahan haalimiseksi, ryhdytään varokeinoihin niiden "rauhallisina" pitämiseksi. Siirtolaisainesten valveutuminen merkitsisi canadalaisen kapitalistiluokan pyrkimysten tyhjiin raukeamista, sillä juuri nämä ulkomailta maahan haalitut työläisjoukot ovat mitä ankarimman riiston alaisina, jossa asemassa heitä edelleen pidettäisiin. Heidän valveutuminen ja taistelukuntoisuuden ja innon herääminen on mahdollisuus, jota vastaan suurriistäjät ja heidän palkkalaisenaan olevat hallitusherrat tulevat tekemään kaikkensa.

Tällainen hyökkäys Canadassa olevien ulkomaalaisten työläisten äänenkannattajia vastaan on hyökkäys koko canadalaista työväenliikettä vastaan. Nämä Canadasta suljetut työväenlehdet ovat pyrkineet osoittamaan työläisille järjestyneisyyden välttämättömyyttä taistellakseen kapitalistista riistoa vastaan. Tällainen edesottaminen luonnollisestikin uhkaa kapitalistisia riistoetuja ja niinpä valtio on jälleen sensuurina asettautunut isäntiensä asialle. Tämä toimenpide vaatii laajaa joukkoliikettä protesteeraamaan moista hirmuvaltaa vastaan. Canadalaisen työväenluokan, siihen kuuluvine kaikkine kansallisuuksineen, on mobilisoitava rivinsä lausuakseen painavan sanansa näiden uusiintuvien ja lisääntyvien vainojen johdosta. Ainoastaan työläisten joukkoliikehtiminen voi turvata sen eri osien ja sen äänenkannattajien toimintavapauksia. — M. P.

Ontarion työläiset ja maaseuturahvas vaalitaisteluun

Eilisessä kirjotuksessamme osotimme miten kapitalistiset puolueet tulevat maakuntavaaleissa taistelemaan vallasta ja lihapadoista Ontariossa, sillä muusta ei ole kysymys, koska kummankin kapitalistisen puolueen ohjelma edellyttää kapitalististen riistoetujen ja järjestelmän pönkittämistä.

Näinollen on välttämätöntä, että työläiset ja köyhät maanviljelijät kieltäytyvät millään tavalla kannattamasta kapitalistisia puolueita, sillä se merkitsee — samoinkuin "puolueettomana" ja toimettomana pysyminenkin — niiden edustaman kapitalistisen riisto- ja sortojärjestelmän siunaamista ja tukemista. Tästä johtuu, että on ryhdyttävä toimintaan — osallistuttava vaalitaisteluun, mikä on työläisten ja talonpoikain ainoan puolueen — Canadan kommunistipuolueen johdolla muodostettava taisteluksi kapitalistista riisto- ja sortojärjestelmää vastaan, työläisten ja talonpoikaisväestön valtion perustamiseksi.

Vaalitaisteluun osallistuminen ei merkitse sitä, että työläiset ja talonpoikaisväestö pyrkisivät hallitsemaan kapitalistista valtiota, eikä sitä, että edustajiamme saatuaan valtion lihapadoille edustuslaitoksiin. Sillä vallankumoukselliset työläiset tietävät ja tuntevat kapitalistisen parlamentarismin, n.s. kansanvallan ja "rauhallisen kehityksen" petollisuuden ja turmiollisuuden. Ne ovat kapitalistisen järjestelmän keinoja vallan pönkittämiseksi ja pitkittämiseksi. Kokemus on osottanut, että niinpian kuin köyhälistön voima ja edustus uhkaa kapitalistista yhteiskuntaa, niin silloin kapitalistit hylkäävät koko kansanvallan ja parlamentarismin kaikkine koruineen ja turvautuvat voimaan ... silloin ovat kapitalistien aseina ja perustuslakeina pistimet ja tykit. Vallankumouksellisten työläisten osallistuminen vaalitaisteluun tapahtuu tämän takia tietoisena siitä, että työväestön ja talonpoikaiston riistäminen ja sortaminen voidaan poistaa vasta kapitalistisen järjestelmän kukistuttua. Mutta tästä huolimatta on vallankumouksellisten työläisten velvollisuutena esittää aina ja kaikkialla — niinpä vaalitaistelunkin yhteydessä — vaatimuksia, joiden puolesta vallankumouksellisen kerätään laajat työväestön ja talonpoikaiston joukot. Vaalitaistelun yhteydessä on tilaisuus harjoittaa joukkojen vaalitaistelu- ja järjestämistyötä samalla kun taistellaan asetettavien minimivaatimusten puolesta, joiden toteuttamisen edellytyksenä on joukkotoiminta.

Meidän velvollisuutenamme on luokkarauhaa ylläpitävän passiivisuuden asemasta ryhtyä taisteluun — luokkataisteluun vaalirintamallakin. Työläisten ja talonpoikaisväestön ainoan puolueen — kommunistipuolueen ehdokkaita on pidettävä jokaiseen vaalipiiriin, missä se on suinkin mahdollista. "Hyvän" ehdokkaan saaminen ei saa olla esteenä, sillä siinä tapauksessa tulee turvautua "huonompaan". Työläisillä ei saa olla kysymyksessä "hyvät miehet", vaan hyvä puolue — Canadan kommunistipuolue — sen ja sen edustamien aatteiden tunnetuksi tekeminen ja työläisten valistaminen ja järjestäminen sen johdolla.

Näissä merkeissä on vallankumouksellisten työläisten ja heidän järjestöjensä otettava viipymättä esille kysymys osallistumisesta vaalitaisteluun työväenluokan — kommunistipuolueen ehdokkaan asettamisen kautta, sillä siinä tapauksessa voimme riittävän tehokkaalla tavalla osallistua vaalitaisteluun, missä on asetettava luokka luokkaa vastaan. — Hannes Sula.

Amerikan imperialismin varustautuneisuuspolitiikka

Amerikan Yhdysvaltain ei tarvitse pelätä vaarallista vihollista omalla mantereellaan, sillä se muodostaa yhden kieli- ja taloudellisen yksikön. Monroe oppi, yleisamerikalainen liitto ja Wall-kadun finanssimahdin laajeneminen on kahlehtinut latinalaisen Amerikan valtiot kiinteästi Yhdysvaltain imperialismin vaunuihin. Atlannin ja Tyynenmeren suunnattomat koot tekevät ajatukset ulkomaisten valtain hyökkäyksistä Amerikaan mielikuvitukselliseksi. Totta kyllä kin, Canadan ja Yhdysvaltain välillä on pisin raja maailmassa. Mutta Amerikalla on perin vähän pelättävää itseltään Canadalta. Englannissa ei yksinomaan pidetä varmana Canadan varmaa puolueettomuutta sodan sattuessa Englannin ja Yhdysvaltain kesken vaan myös uskotaan, että tämä puolueettomuus muodostuu viimeiseksi keinoksi ehkäistä Canadan irtautuminen "emämaasta." Tilanteen ollessa tällaisen olisi suuri sotalaitos epäoikeutettu ylesisyys Yhdysvalloille. Luonnollisestikin tämän maailmansota hyvin osoitti. Yhdysvallat korostaa enemmän kuin mikään muu sotilasvalta teknillistä varustautuneisuutta, nykyaikaisinta aseistusta ja huippuunsa kehitettyä sotilaskasvatusta paremminkin kuin suuren varsinaisen armeijan ylläpitoa.

Yhdysvaltain suuri, mutta kuitenkin tarkasti rajoitettu maantieteellinen alue sallii sen tyytyä suhteellisesti pienen armeijan ylläpitämiseen; juuri tämän syyn tähden sen on kiinnitettävä suurta huomiota merivoimiinsa. Amerikan kauppa on maailmaa käsittävää kauppaa. Kaikkialla joutuvat amerikalaiset laivat hyvin järjestetyn brittiläisten laivastoasemien strateegisen verkon alaiseksi. Kaikkialla maailman markkinoilla, mutta eritoten kaukaisessa idässä, brittiläisen ja amerikalaisen imperialismin vaikutusalueet ja mahti törmäävät yhteen ja menevät ristiin. Brittiläisen imperialismin jättiläiskokoinen laivasto ja sen huippuun kehitetty meristrateeginen järjestelmä tekee mahdolliseksi tämän ryhtyä meri- tai ilmahyökkäykseen Amerikan mantereen tärkeitä ja arkoja strateegisia paikkoja vastaan. Eikä Suurbritannian kauppalaivaston suurta ylivoimaisuutta, joka on perustekijänä merivoimien mahtavuudessa, saa unohtaa. Amerikan voimakas vaatimus "merien vapaudesta" paljastaa sen omien merivoimien heikkouden. Niin kauan kuin Britannia määrittelee "merien vapauden" sotalaivastollaan, laivastoasemaverkollaan ja muilla strateegisillä paikoilla sekä reservivoimillaan, on mieletöntä puhua "merien vapauden" ulottamisesta myös Yhdysvalloille. Amerikan hallitus tuli havaitsemaan Washingtonin konferenssissa ja eritoten viimeisen ajanjakson aikana, että Englantia ei milloinkaan saataisi luovuttamaan tätä merien vallintaansa minkäänlaisten sopimusten tai neuvottelujen kautta. Tuli ilmeiseksi, että tämä voitaisiin ainoastaan voittaa katkeran varustautumiskilpailun kautta, rakentamalla mahtavan laivaston ja perustamalla lukuisia laivastoasemia. Risteilijälakiehdotuksen hyväksyminen senaatissa tämän vuoden helmikuulla oli ainoastaan yksi lenkki ketjusta, jonka perustekijät eivät ole näyttäytyneet pinnalle.

Kuten olemme jo maininneet Yhdysvalloilla on pieni armeija. Amerikalaiset joukot muodostuvat kolmesta selväpiirteisestä osasta: varsinaisesta armeijasta, kansalliskaartista ja järjestetystä reservistä. Kansalliskaarti on järjestetty varsinaisen armeijan mukaan ja muodostaa perustan 18:sta jalkaväki- ja 4:lle ratsuväkidivisioonalle. Se on etukädessä tarkoitettu suurempia rauhattomuuksia, kuten lakkoja ja muita sisäisiä taisteluita varten. Sodan aikana se muodostuu samankaltaiseksi tekijäksi kuin varsinainenkin armeija. Rauhan aikaan varsinainen armeija käsittää 12,000 upseeria ja 125,000 miestä. Kesäkuussa, 1926, kansalliskaartiin kuului 11,435 upseeria ja 165,000 miestä. Sen miesluku voidaan nostaa noin 435,000 mieheen. Järjestetyissä reserveissä oli samassa kuussa noin 100,000 upseeria ja miestä. Sodan syttyessä ja yleisen pakollisen asevelvollisuuden voimaan astuessa suunnitellaan muodostettavaksi kuusi armeijakuntaa, nousten noin kolmeen miljoonaan mieheen. Tänäpäivänä nousevat sotalaitoksen kustannukset noin kolme kertaa niin korkealle kuin sotaa edeltäneellä ajalla ja laivastomyönnytykset ovat vieläkin korkeammat. Seuraava taulukko esittää niitä satoja miljooneja dollareita, joita on sodan jälkeisinä vuosina kulutettu aseistettujen voimien ylläpitämiseen:

Vuosi	
1921	$348,600,000
1922	356,294,000
1923	335,763,000
1924	386,610,000
1925	375,375,000
1926	364,560,000
1927	384,035,000

Niinpä seitsemän vuoden aikana yli kaksi ja puoli biljoonaa dollaria kulutettiin sotilastarkoituksiin. Kuluvana vuonna tullaan tähän tarkoitukseen kuluttamaan 467,000,000 dollaria. Presidentin kongressille pitämän puheen mukaan vuoden 1930 budjetti tulee sisältämään seuraavat menoerät: sotalaivastolle 349,125,482 dollaria (vuonna 1929 — 364,233,362 dollaria), maanpuolustukseen 31,000,000 doll. (vuonna 1929 — 31,300,000 dollaria), armeijalle 444,835,222 dollaria (vuonna 1929 — 408,605,351 dollaria), armeijan lentovoimille 33,447,429 dollaria (vuonna 1929 — 24,630,268 dollaria). "Kansalliseen puolustukseen" myönnetyn summan tulisi olla paljon korkeamman sillä virallisesti tähän sisällytetään ainoastaan nuorison sotilaskasvatus, samaan aikaan kuin taloudelliset sotavalmistelut syrjäytetään mainitsematta. Amerikan armeijan aseistus ja varustus on nykyaikaista ja sen koneellistuttaminen on melkein loppuun suoritettu. Myös valmistelut kemiallisen sodankäynnin alalla ovat menneet pitkälle. Tämän lisäksi on armeijalla käytettävänään yli 100 raskasta ja 1,200 kevyttä hyökkäysvaunua (tankkia).

Yhdysvallat on erikoisesti edistynyt sotilasilmailun alalla. Vuoden 1927 lopulla amerikalaisella armeijalle oli noin 1,100 lentokonetta ja meriväellä noin 690. Kongressin vuonna 1926 hyväksymän viisivuotisohjelman mukaan armeijalla tulee olemaan yli 2,000 lentokonetta vuonna 1931 ja meriväellä yli 1,000. Sotalaivastolla on noin 700 lentokonetta liitettyinä risteilijöihin ja lentokoneiden "emä"-aluksiin. Tällä kertaa on yli sata tehdasta Yhdysvalloissa, jotka työskentelevät täydellä höyryllä tehdäkseen Yhdysvallat voimakkaimmaksi ilmailumaaksi maailmassa.

Yhdysvallat kuluttaa huomattavasti suurempia summia taloudellisia sotavarusteluita varten. Teorettiseen työhön, sodan aikana toteutettavaan teollisuuden sotateollisuudeksi muuttamista varten suoritettavaan valmisteluun ja niiden raaka-aineiden, joita Yhdysvalloissa ei ole, sijaiseksi etsittävien aineiden tutkimiseen kulutetaan yli puoli biljoonaa dollaria vuodessa. Vuoden 1927 lopulla oli jo n 20,000 tehdasta sisällytetty sotilaallistaloudellisiin valmistautuneisuussuunnitelmiin. Vuonna 1924 perustettiin erikoinen akademia sotilaallistaloudellisten kysymysten käsittelemistä varten sotapalveluksessa olevien upseerien harjoittamiseksi taloudellisessa mobilisoinnissa.

Ei sen pienempi tekijä kuin Kellogg lausui, että Amerika on välinpitämätön maavoimien aseistariisumiseen nähden, sillä ei uhkaa minkäänlaiset hyökkäykset maalla, mutta että sen on niinollen ryhdyttävä entistä energisemmin merivarusteluihin. Äskeinen keskustelu kongressissa risteilijälakiehdotuksen johdosta osoitti, että Yhdysvallat on antanut selvän ja ratkaisevan vastauksen englantilais-ranskalaiselle laivastosopimukselle. Senaatti hyväksyi 15:sta 10,000 tonnin luokassa olevan risteilijän sekä yhden lentokoneiden kuljetuslaivan rakentamisen. Näiden kustannusarvio nousee yli 274,000,000 dollariin. Näiden lisäksi on rakenteilla kahdeksan 10,000 tonnin risteilijää. Tästä huolimatta on vielä amerikalaisen taistelulaivaston suhde brittiläiseen laivastoon epäsuotuisa. Suurbritannian 22 taistelulaivaa ja 41 risteilijää vastaan (kantavaisuus yhteensä 844,000 tonnia) Yhdysvalloilla on ainoastaan 18 taistelulaivaa ja 21 risteilijää (kokonaistonnisto 704,000 tonnia). Asiantilan arvellaan olevan jonkunverran paremman vuonna 1931: Suurbritannian 59 risteilijää (tonnimäärä 280,000) vastaan tulee olemaan 33 amerikalaista risteilijää (tonnimäärä 305,000). Mutta luonnollisestikaan ei Yhdysvallat tule tähän tyytymään; päinvastoin sen päämäärä on aina ollut, kuten senaattori Borah lausui, ei ainoastaan rakentaa suurempaa laivastoa kuin Britannialla, vaan suurempaa kuin kaikki ulkomaiset laivastot yhteensä.

Viidentoista risteilijän rakentaminen ei itseasiassa ole muuta kuin osa vuoden 1928 alussa hyväksytystä suuresta sotalaivasto-ohjelmasta. Tämän suunnitelman mukaan tullaan viidenvuoden aikana — Washingtonin sopimusten päättymiseen saakka — rakentamaan 25 10,000 tonnin risteilijää, yksi lentokoneiden kuljetuslaiva, seitsemän vedenalaista ja 18 tykkivenettä — kokonaiskustannusarvion ollessa noin 740,000,000 dollaria. Vuoden 1927 lopulla oli Amerikan sotalaivaston voima 18 taistelulaivaa, kolme lentokoneiden kuljetuslaivaa, 43 erilaista risteilijää, 295 tykkivenettä ja 120 vedenalaista. Miehistö nousi kaikkiaan 108,567 mieheen. Seuraava taulukko esittää merivarusteluun kulutettuja varoja sitten Washingtonin konferenssin:

	Yhdysv.	Suurb.
1921	$420,000,000	
1922	349,379,000	
1923	358,968,000	
1924	361,833,000	
1925	384,420,000	306,024,000
1926	350,375,000	296,310,000
1927	339,623,000	295,800,000

Viimeisen seitsemän vuoden aikana nousee merivarustelukustannukset yhtä korkealle kuin sotalaitokseenkin sijoitetut varat — noin kahteen ja puoleen biljoonaan.

Yhdysvalloille ei riitä ainoastaan brittiläisten veroisten taisteluvoimien rakentaminen; sen on myös kyettävä olemaan brittiläisten kanssa samalla tasolla laivastoasemaverkon suhteen, saadakseen laivastolleen keskuksia, joista käsin se voi toimia, näiden suojellessa amerikalaista kauppaa ja tukiessa strateegisia keskuksia. Ainoastaan vuosi sitten päätettiin uudesta rannikkopuolustusohjelmasta, jonka mukaan tultaisiin käyttämään raskaimpaa nykyaikaista tykistöä. Tämän suunnitelman perusteella kymmenen nykyaikaisinta 16 tuuman tykkiä lähetettiin New Yorkiin ja Bostoniin ja kahdeksan Panaman kanavalle, samaanaikaan kuin vielä kymmenen asetettiin Chesapeake ja San Fransiscon lahtien puolustukseen. Panaman kanavan linnoittamiseen kiinnitetään suurta huomiota, tämän ollessa äärimäisestä tärkeydestä Yhdysvalloille ja hyvin ilmeisesti avoinna ulkomaiselle hyökkäykselle. Välttääkseen niitä tuhoisia seurauksia, joita aiheutuisi minkälaisesta häiriöstä hyvänsä Panaman kanavalla, on kaksi kolmatta osaa amerikalaisesta taistelulaivastosta varsinaisesti sijoitettu Tyynellemerelle. Mutta tämä ei ole riittävä varokeino ja niinpä Nicaraquan kanavan rakentaminen on suuremmasta tärkeydestä. Tämän ohella on Panaman kanava nyt jo liian kapea nykyaikaisille taistelulaivoille, kanavan leveyden ollessa 36 jaardia ja sotalaivan leveys 44 jaardia. Tämän johdosta on Nicaraquan kanavan rakentamiskysymys muodostunut polttavaksi kysymykseksi. Amerikalaiset laivastoviranomaiset ovat nyt jo taanneet itselleen oikeuden rakentaa laivastoaseman kanavan suunniteltuun päättymiskohtaan, Fonsecaan.

Merivarusteluviranomaisten kiintymys ei rajoitu Amerikan rannikkoihin. Kaikkia Amerikan alusmaita Caribean merellä, Tyynellä merellä ja kaukaisessa idässä, etenkin niitä, jotka ovat vaarallisen välimatkan päässä brittiläisistä merivoimain keskuksista, varustetaan hyvin järjestetyllä ja linnoitetulla laivastoasema verkolla. On merkillepantavaa tässä yhteydessä, että Singaporen laivastoaseman kehittämiseen vastattiin ilmoittamalla, että Amerikan hallitus aikoo rakentaa Hawaiin saarille maailman suurimman laivastoaseman.

On selvää, että Amerikan imperialismin varustautumispolitiikka on ensikädessä suunnattu Suurbritanniaa vastaan.

Ft. Williamin uutisia

Olisi taasen aikomus lähteä

oikein harppa-askelin eteenpäin. Täällä on toivo saada näyttämönkin toiminta aika vilkkaaksi, sillä olemme juuri onnistuneet kiinnittämään näyttämömme johtajan toimeen juuri Suomesta saapuneen, Kuopion työväenteatterissa n. kymmenen vuoden ajan toimineen Wäinö Kääriäisen, joka tulee täällä käyttämään tuota pitkäaikaista kokemustaan meidän wiljamilaisten hyväksi, hakatessaan meidän kalloomme taiteen siementä. Muuten näyt.-seura kokouksessaan t.k. 17 p. valitsi syysohjelmistonsa, joka tulee olemaan arvokas, joskin paljon voimia kysyvä, mutta koska kaikki ovat luvanneet tehdä kaiken voitavansa niin toivottavasti tämä ohjelmisto saadaan läpäistyä.

Ensiksikin johtajan tulijaiskappale ja ensi ilta tulee olemaan Linninkosken kirjoittama kuolematon näytelmä "Laulu tulipunaisesta kukasta", joka tullaan esittämään tulevan kuun alkupuoliskolla. Sitten on ohjelmistossa seuraavat kuuluisat kappaleet: ruotsalainen laulunäytelmä uutuus "Neiti Pöntisen avioliitto", Hall Cainen ihana "Tuhlaajapoika", operetti "Mustalaisruhtinatar", joka tulee olemaan joulukappale ja vielä tuo kuuluisa "Pohjalaisia" ja aivan uutuus "Stenka Rasin". Kuten yllä olevasta näkyy, on siinä urakkaa, mutta yhteistyöllä uskon voitettavan suurimmatkin esteet. Ja sitäpaitsi olemme toivossa saada näyttämöllemme uutta lisävoimaa, nimittäin Miss Aino Turusen, joka on myöskin jo Suomessa ollut teatterien palveluksessa ja jonka pitäisi saapua paikkakunnallemme. Siis Williamin ja ympäristön suomalaiset, kun kuulette että Pirtillä on kappale tai jotakin muuta, niin kannattaa käydä katsomassa, sillä näytelmäseura koetaa tehdä parhaansa yleisön tyydyttämiseksi, ja silloin kun yleisö antaa kannatuksensa, niin se myöskin innostaa toimitsijoita ja niin muodostuu toimintamme innostavaksi ja nautinnolliseksi työn raadannan välajoilla. Muutenkin Ft. Williamin osaston toiminta kaipaisi vielä vilkkautta, sillä suhteellisesti sen jäsenluku on vielä pieni paikalliseen suomalaiseen väestöön verraten. Niin että nyt kun S. j. osaston jäsenyyteen pyrkijöiltä ei enään vaadita muuta kun työväenluokan eteen rehellistä toimintaa, niin olisi hauska jos Williamin suomalaiset oikein joukolla rientäisivät järjestömme riveihin ja niin täyttäisivät velvollisuutensa luokkaansa kohtaan. Sillä joukkona me voimme voittaa, mutta yksilönä me olemme heikot. Uudet jäsenet ovat tervetulleita joka osaston ja johtokunnan kokoukseen. Siis entistä ripeämpään toimintaan työväen joukkotoiminnan elvyttämiseksi paikkakunnallamme. — N. S. raportteri.

Toronton uutisia

Protesti Gastonian urheiden taistelijain puolesta

Iltamatilaisuudessa viime lauantai-iltana kiinnitti tov. John Virta iltamayleisön huomiota Gastonian kaameihin tapahtumiin, mitkä ovat järjestyneen työväen huomion esineenä kautta maailman. Tilaisuudessa hyväksyttiin yksimielisesti alla oleva protesti, lähetettäväksi North Carolinan valtion kuvernöörille. Pitäkäämme hyvä huoli siitä, että protestissa luvattua aineellista avustusta tullaan myös keräämään syytteessä olevien toverien puolustamiseksi. Gastonian taistelutoverien rahallinen avustaminen on meille yhtä tärkeätä kuin täällä Torontossa käytävän puhe- ja kokoontumisvapauden tukeminen.

Protesti kuuluu:

"Koska Gastoniassa, North Carolinan valtiossa, Amerikan Yhdysvalloissa on kolmetoista Kansallisen tekstiilityöläisten liiton järjestäjää ja toimitsijaa asetettu syytteeseen ensi luokan murhasta, syytettynä osallisuudesta poliisipäällikkö Aderholtin surmaamiseen; ja kymmenen muuta saman liiton toimitsijaa lievemmin syytettynä samasta asiasta; ja

koska me tiedämme, että syytettyjen syyttämiseen on ryhdytty ennen kaikkea siksi, että he ovat ryhtyneet järjestämään etelävaltoiden tekstiilityöläisiä taisteluun 12-tuntista työpäivää ja 8 dollarin viikkopalkkaa vastaan, mitkä ovat vallinneet etelän kutomoalueilla; ja

koska oikeuden käynnin alkamisen jälkeen kutomoparoonien kätyrit ja hurtat ovat tehneet mitä törkeintä väkivaltaa vapaalla jalalla oleville tekstiilityöläisten liiton toimitsijoille ja jäsenille, raastaen heidät asunnostaan, kiduttoen ja rääkäten heitä petomaisimmalla tavalla sekä ampuen Ella May Wigginsin; ja

koska me käsitämme, että Gastonian lakkolaisten taistelu ja Kansallisen tekstiilityöläisten liiton järjestämisryntäys on myös meidän taistelumme, niin sen takia me, Toronton työläiset, kokoontuneena 400 henkeä käsittävään joukkokokoukseen Don-haalille, päätämme:

että me vaadimme Gastonian lakon johtajia vastaan nostetun syytöksen kumoamista ja syytettyjen vapaalle jalalle laskemista ilman ehtoja; ja

että me tulemme avustamaan oikeuksiensa puolesta taistelevia Gastonian työläisiä niin moraalisesti kuin myös rahallisesti; ja

että tämä protestiponsi lähetetään North Carolinan valtion kuvernöörille ja työväenlehdille. .

Eläköön taistelu järjestymättömien järjestämiseksi!

Eläkööt Gastonian lakon johtajat ja lakkolaiset!

Alas hurttavalta!"

Työläinen! — Oletko tilannut jo Vapauden?

Kirkland Laken uutisia

C. Puolustusliiton kokouksessa

t.k. 6 p. hyväksyttiin 8 uutta jäsentä; myöskin päätettiin että hyväksytään jäseniä vaikka eivät ole paikalla, vaan samalla lausuttiin toivomus että olisi suotavaa että henkilöt, jotka ovat tilaisuudessa saapuisivat kokouksiin.

Tilitettiin Gastonian lakkolaisten keräyslistat, jotka oli tuottanut yht. $26.79, josta kiitokset tovereille jotka ovat auttaneet näitä tovereita joita kidutetaan.

Luettiin päämajasta tullut kirjelmä koskien elokuun punaisenpäivän järjestelyä Torontossa, siis niitä tovereita, jotka poliisikapulasta huolimatta on järjestäneet valtavia joukkokokouksia aina uudelleen siitä huolimatta vaikka virkavalta onkin raakamaisella tavalla ne hajoittanut ja sen johdosta heitä on raahattu "oikeuteen". Tämän asian johdosta keskusteltiin ja päätettiin laittaa 2 keräyslistaa ja myöskin pitää iltamat. Valittiin 3-henkinen komitea, joka hommaa ohjelmalliset iltamat. Myöskin päätettiin asia viedä S. Järjestön kokoukselle, että sekin avustaa, että saadaan iltamat monipuoliseksi ja hyvin onnistuneeksi.

S. J. kokouksessa

tk. 17 p. oli 12 uutta jäsenhakemusta, vaan 5 ainoastaan hyväksyttiin, kun olivat paikalla, toiset jäivät seuraavaan kokoukseen hyväksyttäväksi toivossa että silloin voivat saapua kokoukseen. Organiseeraajan raportissa ilmeni kehotus, että jokainen jäsen, joka hommaa uusia jäseniä tähän S. joukkojärjestöön, toisi selvyyttä näistä helpottaakseen johtokuntaa. Myöskin jokaisen olisi velvollisuus hommata ainakin yksi uusi jäsen tällä ryntäysajalla. Raportteri antaa sitten yleisölle tiedot kuinka paljon on saatu suusia jäseniä. Paljon on vielä tilaa, siis ottakoon jokainen tämän sydämenasiakseen. Yksiönä ei saada mitään aikaan, vaan joukkona olemme voimakkaita. Siis yhtykää S. järjestöön. Jäsenkirjurilta on saatavana hakemuskaavakkeita ja johtokunta lopullisesti hyväksyy.

Matti Anttila on poistunut paikkakunnalta ja hänen tilalleen valittiin toinen järjestysvaliokuntaan.

Jäsenien olisi otettava osaston toimintaan osaa sikäli kuin on mahdollista, ja myöskin olisi "kaunis tapa" seurata kokouksia, miten suinkin itsekunkin työsuhteet myötää.

Olisi tarpeellinen saada keskuuteemme kielikoulu, että oppisimme edes vähän tolittamaan "lontoota". Se olisi meille jokaiselle hyvin tarpeellinen, että osaisi sanoa muutakin kuin jesseri ja nosseri. Jäi evästyksenä komitealle, että koettaa hankkia sellaiset opettajat, jotka voi suomenkielellä alkaa selostaa, että pääsisimme edes aakkosista alkuun enklanninkielestä. Komitea koettaa tuoda ensikokoukseen tietoja opettajien ja kaiken järjestelyn suhteen.

Ukrainilaisille myönnettiin haali sunnuntaina t.k. 29 p. näytös iltaman pitoa varten. Ukrainalaiset toverit tarvitsevat myös paljon varoja, sillä he rakentavat haalia itselleen, että voivat toimia sitte omalla talollaan.

Näytelmäseuran kokoukset päätettiin pitää joka toinen maanantai klo 6.30. Siis ensi maanantaina 23 p. on kokous.

Ensi keskiviikkona

tk. 25 p. tulee olemaan jotakin erikoista haalilla nim: hedelmien myyntiä, tanssia, näytöskappale, puhe tov. Lapinsalolta, lauluja, runoja, kupletti ja myöskin yksinlaulua tov. Lapinsalolta, jos nimittäin tulee yleisöä riittämään asti.

Siis koettakaa saapua, nuoret sekä vanhat. Varat näistä iltamista luovutetaan toinen puoli Toronton vainotuitten toverien hyväksi ja toinen puoli jää S. järjestön osastolle. Sisäänpääsymaksu on 35 c. naisilta ja 45 c. miehiltä. Alkaa klo 8. Tilaisuuden järjestää C. puolustusliitto ja S. J. osasto yhteisesti. — Valittu.

Eri paikkakunnilta

Burritt, via Mattawa, Ont.

Kesäkiiret on ohi

syksy tekee tuloaan. Farmari on jo pian saanut kesän antimet kootuksi talteen. Kuivuus teki täälläkin tuhoa pienille viljelyksillemme, joten kesän antimet ei tarjoa leipää talveksi, vaan on taas tartuttava kirveisiin ja sahoihin tai lähdettävä muualta työnetsintään.

Naisjaoston asioita

Naisjaosto on toiminut kiitettävästi ja onkin meitä jo 9 jäsentä siinä, vaikka keväällä väheni 5:teen jäseneen. Valitsimme taas vähä uusia virkailijoita: puheenjohtajaksi Sofi Pelkosen ja Toverittareen kirjoittamaan Suoma Hillin. Nyrkkilehteä emme ole koko kesänä saaneet kunnialla ilmestymään, mutta nyt miehet ja naiset avustetaanpa kaikki sitä, niin saadaan siitä hyväsisältöinen. Kirjoitujsia vastaanottaa Sanna Hill. Tekihän naisjaosto koko hyvän päätöksenkin paperille, nimittäin, että naisjaoston jäsenet eivät tanssi päihtyneiden miesten kanssa. Mutta kuinkas kävi. Ensimäisissä naisjaoston hommaamissa iltamissa oli naisjaoston jäseniä jotka rikkoivat päätöksen. Olemmeko me vanhatkin sitte niin tanssinhaluisia, että emme kykene päihtyneelle miehelle antamaan kieltävää vastausta?. — — Ei naiset, päätös muuallekin ei vain paperille, niin ehkä miehetkin alkaa huomata että halveksimme päihtyneitä.

Opintokerho

on myös tänne perustettu ja valittu johtokunta johon kuuluu 5 henkeä, 3 naisjaostosta ja 2 osostosta, ja aletaan kerhon kokouksia pitää hyvin pian. Keskustelukysymykset olisikin meille terveellisiä, sillä emme ole naisjaostonkaan yhteydessä ehtineet niitä pohtimaan.

Osasto

15 p. syysk. pitämässään kokouksessa valitsi taloudenhoitajaksi Matti Viitalan ja jäsenkirjuriksi Hj. Vuorion.

Roimat tanssit

on 28 p. syyskuuta, joten silloin taas nuoret ja vanhat haalille. Sisäänpääsy 25 c. miehiltä, naiset vapaasti. — Tummu.

Metsätyöläisten asioita

Työläisille keski-Ontarion metsätyömailla

Valmistautumaan kämppien edustajain kokoukseen!

Metsätöissä on aina maksettu huonoimmat palkat työläisille. He ovat muissakin työsuhteissa olleet aina huomattavasti epäedullisemmassa asemassa kuin muut työläiset. Nämä olosuhteet tulevat edelleenkin jatkumaan elleivät työläiset järjestäydy ja ryhdy joukkotoimintaan, vieläpä on olemassa ilmeinen vaara, että nykyiset perin kurjat palkat ja työsuhteet poljetaan työnostajien toimesta entistään huonommiksi. Vaikka esimerkiksi paperi- ja puumassateollisuus on vilkastumassa, mistä johtuu suurempi paperipuiden kysyntä, niin siitä huolimatta ovat palkat entisellään ja lu-

Jouluonnitteluja Suomen lehtiin

Tänä, samoin kuin edellisinäkin vuosina, välitämme onnentoivotuksia kaikkiin Suomessa ilmestyviin puolueemme sanomalehtiin. Jokainen sanomattakin tietää, että täten kerääntyneet varat menevät Suomen vasemmistolaisen työväenliikkeen avustamiseen. Lähettäkää siis toivotuksia runsaasti. Toivotuksien hinta on 25 senttiä joko yhdeltä tai koko perheen nimeltä ja osotteelta. Muistakaa, että JOKAISEEN LEHTEEN MENEVÄT TOIVOTUKSET ON EHDOTTOMASTI KIRJOTETTAVA ERI PAPERILLE.

Suomen lehtiin menevät toivotukset pitää olla sisällä lokak. 30 p. mennessä. Asiamiehille annetaan tavallinen alennus. Missä ei asiamiestä ole, pyydetään jonkun toverin keräämään nimiä ja lähettämään ne, raha mukana, Vapauden konttoriin. Vaivoistaan voi kerääjä pidättää palkkiokseen 10 prosenttia.

Kirjottakaa nimet ja osotteet selvästi. Kirjottakaa musteella ja ainoastaan yhdelle puolen paperia ja eri lehdille menevät eri paperille.

Lähettäkää toivotukset osotteella

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

kuisissa tapauksissa ovat työnostajat ryhtyneet polkemaan entisiäkin palkkoja ja työsuhteita paperipuiden katkasemisessa.

Näiden syiden johdosta pitävät Pohjois-Ontarion metsätyöläiset kämppien edustajain kokouksen sunnuntaina syyskuun 29 päivänä South Porcupinessa. Samoin kokoontuvat P. Arthurin (Tthunder Bayn) piirin metsäkämppien edustajat seuraavana sunnuntaina, lokakuun 6 päivänä Port Aarthuriin keskustelemaan ja päättämään asioista, joita kokoukselle esitetään. Näinä asioina ovat luonnollisesti yhteisten palkkoja ja työsuhteita koskevien vaatimusten esittäminen ja suunnitelmien ja päätösten tekeminen yhteistä esiintymistä varten. Nämä kokoukset pidetään Canadan puutavaratyöläisten teollisuusliiton (Lumber Workers' Industrial Union of Canada) toimesta, joka on tässä maakunnassa esiintynyt ainoana puutavarateollisuudessa työskentelevien työläisten puolustajana.

Keski-Ontarion laajalla alueella ovat metsätyöläisten työsuhteet aina olleet huonommat kuin muilla alueilla, ollen siihen syynä heikko järjestäytyminen ja joukkotoiminnan puute. Tämän vuoksi ja seuratakseen Pohjois-Ontarion ja Port Arthurin seudun työläisten esimerkkiä, on L.W. I.U. of C:n Keski-Ontarion aluekomitea päättänyt kutsua koolle kämpillä työskentelevien metsätyöläisten edustajain kokouksen, mikä pidetään sunnuntaina lokakuun 20 päivänä alkaen kello 10 ap. Liberty-haalilla Sudburyssa.

Tähän kokoukseen kehotetaan lähettämään edustajia jokaiselta kämpältä, jos se suinkin on mahdollista. Läheiset kämpät voivat lähettää yhteisen edustajan, ellei sen lähettäminen ole muuten mahdollista. Valittujen edustajain tulisi olla järjestyneitä työläisiä. Mutta jos sattuisi niin odottamattomasti, että jollakin kämpällä ei löytyisi järjestynyttä työläistä edustajaksi, niin siinä tapauksessa on tietenkin hyväksyttävä järjestymätönkin työläinen. Valituille edustajille on annettava valtuudeksi jäljennös sen kokouksen pöytäkirjasta, missä valinta on tapahtunut. Samalla olisi tarpeellista tiedottaa kuinka monta työläistä hän edustaa ja miltä kämpältä? Edustajain lähettämisessä on edelleen otettava huomioon, että edustettavien työläisten on hyväksyttävä ja maksettava edustajain kulut.

Kokouksen työjärjestyksessä tulee olemaan ainakin seuraavat kysymykset:

1) Kokouksen toimitsijain ja mahdollisten valiokuntain valitseminen.

2) Selostus Pohjois-Ontarion ja P. Arthurin alueiden kämppien edustajain kokouksesta ja päätöksistä ja niihin suhtautumisesta.

3) Kysymys metsätyöläisten työskentelyehdoista Sudburyn alueella kuten kuukausi- ja urakkapalkkojen suuruudesta; työpäivän pituudesta; mittaamisesta; ruuan hinnasta; terveydellisistä suhteista; ja tapaturmavakuutuksesta.

4) Kysymys yhteisestä esiintymisestä työskentelyehtoja koskevien vaatimusten esittämisessä.

5) Urakoitsija Korpelan juttu uniomme äänenkannattajaa Vapautta vastaan.

6) Muut mahdollisesti esitettävät asiat.

Kehotamme työläisiä kaikilla kämpillä tutustumaan The Worker ja Vapauslehtien kautta Pohjois-Ontarion ja Port Arthurin alueiden kämppien edustajain kokousten päätöksiin ja keskustelemaan ja evästämään niiden perusteella Sudburyn kokoukseen lähetettävät edustajat.

Jokaisen valveutuneen järjestyneen työläisen velvollisuutena on huolehtia siitä että kämpällä, missä hän työskentelee, otetaan kämppäkokouksissa esille edellämainitut asiat, joista on joukolla keskusteltava ja päätettävä.

Toivomme, että kämpiltä ilmoitettaisiin etukäteen saapuvista edustajista aluekomitealle os. H. Sula, Box 1298, Sudbury, Ont.

Jokaisella kämpällä Keski-Ontarion alueella olkoon tunnussanana: EDUSTAJA KÄMPPIEN EDUSTAJAIN KOKOUKSEEN SUDBURIIN!

Sudbury, Ont. syysk. 22 p:nä 1929.

Lumber Workers' Industrial Union of Canadan Keski-Ontarion aluekomitea.

LOPPU SIVISTYKSESTÄ

Kasarmin pihalla harjotellaan. Alokkaat ovat tottumattomia vielä aliupseerin kuranssaamiseen ja heitä väsyttää kovasti. Silloin kiljuu vääpeli Kokkonen:

— Niinhän te hyppäätte kuin balettitanssijat! Te luulette olevanne vielä siviiliväkeä, mutta minä sanon, että minä kitken teistä kaiken sivistyksen!

Sota-aseiden kehityksestä

Katsellessaan nykyaikaisia suurenmoisia murhakoneita joutuu monasti ihmetyksiin niiden edessä. Tuntuu kuin niiden keksiminen olisi ollut jättiläisteko ihmisjärjelle. Itse asiassa on sota-aseillakin takanaan pitkä kehityskulku ja ovat ne kehittyneet rinnan muun teknillisen ja yhteiskunnallisen kehityksen kanssa.

Sinä aikaisena historian kautena, jolloin ihminen alkoi elää metsästyksestä ja kalastuksesta, muodostivat hänen työvälineensä samalla aseistuksen. Varteen kiinnitetystä kivestä muodostui kirves ja vasara. Piikivien sirpaleita käytettiin nuolien ja keihäiden kärkinä ja niiden ohella esiintyi veitsen tapaisia. Luu- ja sarvikappaleita, toisesta päästä sopivalla tavalla teroitettuina, käytettiin myös erilaisiin tarkoituksiin.

Metallinkäytön levittyä ja tultua yleisemmin tunnetuksi, aletaan aseitakin valmistaa metallista. Varhaisimpia metalliaseita ovat linko, jousi ja nuolet, heittokeihäs ja heittonuija. Miekka ilmaantuu vasta varsinaisella metallikaudella. Sen käyttö johti kypärän, kilven ja lopulta haarniskan keksimiseen.

Käsiampuma-aseiden kehitys jakaantuu niiden rakenteen perusteella useampaan kehityskauteen. Ensimäinen käsittää ajan aina vuoden 1700 paikkeille, jolloin piilukot tulivat yleisempään käytäntöön. Ne hallitsivat vuosiin 1830—1835, jolloin otettiin käytäntöön ruutipanokset nallisytytyksellä. Rihlapyssyt omaksutaan kaikkialla 1866 ja makasiinikiväärit vv. 1880—1885 välillä.

Tykit säilyttivät sileät piippunsa puoliväliin viime vuosisataa. Senjälkeen tulivat käytäntöön suustaladattavat rihlatut. Nämä tunkivat syrjään 1870 alkaen perästäladattavan tykin.

Tästä alkaen kiihtyy asevarustelu suuresti kaikissa imperialistisiksi kehittyvissä maissa.

Pian keksittiin ilma- ja nestepainejarruja, jossa piippu itsestään siirtyy ammunnan aiheuttaman töytäyksen jälkeen alkuasentoonsa. On myöskin malleja, joissa tykki on asetettu torveen ja näin pääsee liikkumaan edestakaisin ohjauskiskojen varassa.

Jo maailmansodan aikana (1914—1918) käytetyt tykit olivat valtavia hirviöitä. Käytettiin suuria piiritystykkejä, jotka suuressa kaaressa lennättivät ammuksensa linnoituksiin. Linnoitusten puolustukseen käytettiin suurireikäisiä tykkejä sotalaivoja vastaan. Yhdysvaltain suurimman tykin läpileikkaus on 40.5 cm., ruutipanos painaa 290 kg. ja kranaatti 1,096 kg. Kuulan kantovoima on 33 km.

Vuodelta 1871 on peräisin Hotchkissin viisipiippuinen revolveritykki, joka aukaisi tien pikatykkien kehittymiselle. Se ampui 50 laukausta minuutissa ja lävisti 1 km. päässä torpeedoveneen laidat. Muista pikatykeistä mainittakoon mitraljöösi, jossa on 25 piippua. Palmcranzin (ruotsalainen) pikatykki on 10-piippuinen ja ampuu 600 laukausta minuutissa. Hyvin tunnettu pikatykkimalli on myöskin Maxim.

Elävää maaila vastaan käytetään useissa tykeissä ammuksina kranaatteja ja sharpnelleja. Kranaatit ovat onttoja, räjähdysaineella täytettyjä teräskuulia. Tarpeen mukaan ne ovat varustetut itsetoimivalla sytytyslaitteella tai räjähtävät vasta sattuessaan maaliin. Myöskin käsin heitettäviä kranaatteja ja pommeja käytetään yleisesti. Sharpnelleissa paitsi räjähdysainetta, on n. 11 gr. painoisia kuulia, jotka räjähdyksen tapahtuessa lentävät kaikkiin suuntiin suurella voimalla. Räjähdyksen aika ja paikka voidaan tarkalleen määrätä.

Maailmansodan päätyttyä (syksyllä 1918) ei sotavarustelu suinkaan lakannut. Päinvastoin se varsinkin viime vuosina on suunnattomasti kehittynyt sivuuttaen maailmansotaa edeltäneen varustelukiihkon. Maailmansodassa käytetyt kuularuiskut ja konekiväärit ovat nykyisin tulleet entistä yleisemmiksi kaikissa armeijoissa. Uutena aseena on levinnyt konepistooli, jolla varsinkin katutaisteluissa on suurenmoinen merkitys. Sitä käyttävätkin pääasiassa erilaiset suojeluskunnat.

Tankkeja on yhä paranneltu. Panssariautot ja -junat näyttelevät merkitsevää osaa maalla, ja merelle rakennetaan entistä suurempia erilaisia sotalaivoja. Vedenalaisten rakentamiseksi ja upottamiseksi tehdään yhä suurempaa työtä. Lentokoneiden käyttö sekä taistelu-, pommitus- että tiedustelutehtäviin laajentuu yhä. Maailmansodan jälkeen on rakennettu kokonaisia lentokonelaivastoja.

Samanlainen kehitys on tapahtunut myrkyllisten kaasujen käytön alalla. Maailmansodan aikana jo käytettiin useita tukahduttavia kaasuja. Ensin klooria, joka on hyvin voimakkaasti vaikuttava myrkkykaasu. Maailmansodassa käytettyjä kaasuja on myöskin fosgeni. Se on kahdeksan kertaa klooria myrkyllisempää. Yksi hengenveto ilmaa, jossa on runsaanlaisesti fosgenia, saattaa muutaman tunnin kuluttua aiheuttaa kuoleman. Saksalaisten käyttämät n.s. "siniristi"-ammukset sisälsivät eräänlaista arsinia, joka hienona pölynä tunkeutuu naamarin läpi ja aiheuttaa aivastusta ja oksetusta. Näin pakoitetaan kaasunaamarin käyttäjä poistamaan naamarinsa, jolloin hän joutuu alttiiksi tämän tai toisen samalla kertaa lähetetyn kaasun vaikutukselle. Vielä myrkyllisempiä ovat alifaattiset arsinit. Sellainen on esim. levisiitti, jota Amerikassa on kokeiltu maailmansodan jälkeen. Mainittakoon tässä myös sinappikaasu, jota sisälsivät saksalaisten "keltaristi"-ammukset. Sekään ei ole varsinainen kaasu, vaan 220 asteessa kiehuva neste. Sinappikaasu on tyypillinen solumyrkky. Se synnyttää yksin ihoonkin pahoja palorakkoja, jotka ovat vaikeasti parannettavissa. Erikoisen vaarallinen se on siitäkin syystä, että se tarttuu näljänä maastoon ja pitää seutua saastutettuna pitemmän aikaa. — Mitä keksintöjä myrkyllisten kaasujen alalla maailmansodan jälkeen on tehty, on mahdotonta sanoa, sillä ne ovat pidetyt salassa. Myöskään ei ole paljoa kuulunut kemiallisesta sodanvalmistelusta yleensä. Kuten tiedetään, ei se rajoitu yksin kaasujen käyttöön. Niinpä ovat eräät imperialistien palveluksessa olevat bakteeriopin tutkijat työskennelleet löytääkseen menettelytavan, jolla voitaisiin erilaisilla tautibakteereilla myrkyttää juomavesi vihollisalueella tai levittää sinne tuhoavia tauteja muulla tavoin.

Asetekniikan valtava kehitys on kokonaan muuttanut aikojen kuluessa sodan luonnetta. Yksilöllisellä henkilökohtaisella rohkeudella ja uljuudella ei ole enää entistä merkitystään. Romanttiset sankariajat ovat ohi. Nykyaikainen imperialistinen sota on raakaa ja järjetöntä joukkomurhaamista. Kapitalistisen järjestelmän käsissä on tekniikan kehityksestä tullut rikos. Järkevä ihminen ihailee tällaista kehitystä yhtä vähän kuin sitä kehitystä, joka on tapahtunut murtovarkaan työkalujen parantumisen alalla.

Työväenluokan yhteiskunta on siirtyvä tekniikan kehityksestä toisilla aloille. Sotakoneiden tilalle se kehittää koneita, joilla ihmiskunnan tämä tehdään entistä helpommaksi ja sisältörikkaammaksi.

Johtavien puoluetovereiden tarkastus Neuvostoliitossa

Nyt jo voidaan katsoa pääpiirteissään päättyneeksi puoluejärjestöjen johtavan osan tarkastus. Tosin ei ole vielä tarkkoja tietoja, jotka antaisivat täydellisen kuvan johtavan osan sosialistisesta kokoonpanosta, puoluestaashista jne. Mutta nekin tiedot, joita jo on olemassa, sallivat tehdä muutamia erikoisen tärkeitä johtopäätöksiä.

Ennenkaikkea tämä KK:n ja KK-K:n jäsenten toimittama tarkastus suuresti kohotti puolue- sekä puolueettomien joukkojen aktiivisuutta. Puolue teki aivan oikein käyttäessään johtavien tovereiden tarkastuksessa samaa metodia kuin rivijäsenten tarkastuksessa, nimittäin avonaisissa kokouksissa, työläisten ja puolueettomien läsnäollessa suoritettua tarkastusta ja arvostelua. Tämmöinen tarkastus vielä enemmän lujitti luottamusta johtaviin tovereita kohtaan. Monet nuoret toverit vasta ensikerran tutustuivat vanhojen puolueenjäsenten elämäkertoihin ja mikä tärkeintä, puolueen työhön ja taisteluihin menneinä vuosina. Vanhat toverit muistivat ne menneet ajat, jolloin kuumien vallankumouksellisten taistelujen johdossa oli bolshevistinen vanha kaarti. He oikaisivat ajatuksissaan vielä kerran oman menneen toimintansa rinnan tarkastettavien johtavien tovereiden kanssa ja olivat nyt tilaisuudessa avoimesti belshevistisella suoruudella huomauttamaan johtaville tovereille heidän erehdyksistään ja virheistään. Nuoriso näki edessään kommunistien puolueen taistelutien sen kaikessa vaikeudessa ja monipuolisuudessa.

Yleensä harvoja oli tapauksia, jolloin tarkastus joutui yksityiselämän pikkuasioihin. Päinvastoin on tapauksia, kun työläiskeskuudesta tulivat tämänsuuntaiset yritykset eri henkilöiden taholta. Työläisiä ja talonpoikia kiinnosti yhteiskuntapoliittisen ja taloudellisen työn kysymykset. Niinpä tehtaan tirehtööriltä kysyttiin tuotannon 15 prosenttisesta halventamisesta ja kylässä olivat esillä köyhälistökysymykset, kollektivisoiminen osuuskuntien kautta y.m. tärkeät maaseutupoliittiset kysymykset. Yleensä kylän köyhät ja keskivarakas osa ei osoittanut puolueen puhdistukselle missään määrin pienempää huomiota kuin kaupungeissa osoitetaan. Erikoisen suurta mielenkiintoa osoittivat köyhät etenkin [illegible] tovereita [illegible] merkit[illegible] vat ja ke[illegible] jista [illegible] vien [illegible] joukkojen [illegible] jotka [illegible] tietoja [illegible] prosen[illegible] enem[illegible] ja hy[illegible]

Mu[illegible] ei m[illegible] prose[illegible] erilai[illegible] tuksia [illegible] kommiksi tässä suhteessa osoittautuivat rajaseutujärjestöt. Niin esim. Ashabadissa 170 tarkastetuista 87:lle on tehty huomautus poliittisen tietoisuustason kohottamisesta, 4:lle ehdotettiin parantaa toverisuhtautumista toisiin kommunisteihin, kaksi on erotettu puolueesta. Kaikkein terveemmäksi ja lujemmaksi kaikkialla osoittautui puoluekomiteoiden byroiden, puhemiehistöjen ja kontrollikomiteoiden kokoonpano. Mutta samanaikaisesti suhteellisesti heikoksi osoittautuivat näiden puolue-elinten täysistuntojen kokoonpanot. Tarkastus osoitti neuvostotoiminnan ja puolue-elinten muodostamistyön heikkoudet: joskus satunnainen valinta, ei "paras parhaista" vaan valitseminen palkkakunnittain ja "edustajina" vahingoittaa valinnan laatua.

On aikaista vielä tehdä lopullista yhteenvetoa puolueen johtavan osan tarkastuksesta. Mutta olevien tietojen perusteella voi tehdä seuraavia johtopäätöksiä:

1) On välttämätöntä puolue-elinten tarkempi ja vakavampi valinta ja ohjaaminen, [illegible] ja niiden tutustuminen.

2) Puoluejärjestöjen on päättävästi taisteltava järjestöissä ilmenevää "palkkakuntalaisuutta" vastaan, sillä johtaviin elimiin on valittava kaikkein parhaita, lujista ja tarkastetuista kommunisteista.

3) Monien tovereiden johtavilta paikoilta poisottamisen johdosta on tehtävä vissejä muutoksia puoluevoimissa. Näiden muutosten ei pidä heikentää, vaan lujittaa puoluejärjestöä.

4) Pitää vielä päättävämmin taistella perheryhmien muodostamista vastaan johtavia elimiä kokoonpannessa. Tämmöisissä järjestöissä tavallisesti kovia vaikeuksia kohtaavat itsekritiikin ja puoluedemokratian toteuttaminen.

5) Puolue on vakuutettu, että johtavat perusjoukot ovat täysin terveitä, lujia ja harjaantuneita, leniniläisiä joukkoja, mutta näiden joukkojen lujittamiseksi on huomaavaisemmin ja vakavammin toteutettava johtavan osan oikean valinnan kasvatusta.

6) On vielä enemmän kohotettava johtavan osan vastuunalaisuuden tunnetta puolueen linjan oikeasta toteuttamisesta ja sosialistisen rakennustyön menestyksestä sekä epäkohdista.

7) On vielä päättävämmin toteutettava itsekritiikkiä ja puolueen sisäistä demokratiaa.

8) Johtavien elinten jäsenten on muistettava, että tämän tarkastuksen jälkeen vaatimukset yksilöllisen sekä yhteiskunnallisen käytöksen, puoluekurillisen ja yhteiskunnallisten ominaisuuksien alalla tulevat paljon suuremmiksi.

Ja on tuiki välttämätöntä, että tällä ensimmäisellä etapilla tarkastuksessa ilmenneet epäkohdat, suuremmalla osalla tulisivat huomioonotetuiksi ja korjatuksi tämän saakka liian heikko työläisten, batrakkien ja kyläköyhälistön puolueeseen vetäminen. Ainoastaan täyttämällä nämä ehdot, puolue voi oikein ja täydellisesti käyttää hyväkseen johtavan osan tarkastuksen antamat opetukset.

Suomesta

PUNAKAARTILAINEN ERKKI VIITANEN KUOLLUT

Jälleen saapuu surusanoma. Taaskin on kaatunut rehti taistelutoveri. Tammisaaren punikkiyliopiston kurssin suorittaneille vaitaisille joukoille hyvin tunnetun tov. Erkki Viitasen elämä sammui hiljakkoin Helsingin tuberkuloosisairaalassa. Paitsi vankitoveriensa keskuudessa, oli tov. Viitanen hyvin pidetty rehtinä toverina kotipaikkakunnallaan Nurmijärvellä, missä toimi m.m. v. 1917 miliisinä. Punaisen Kaartin riveissä hän taisteli komppanian päällikkönä, saaden valtiorikosoikeudessa tämän jälkeen kaksi kuolemantuomiota ja yhden elinkautisen kuritushuonerangaistuksen. Näistä tuomioista selviytyi tov. V. 8 v. 8 kk. istumisella. Näin pitkä vankeusaika ei kuitenkaan mennyt ilman seurauksia. Ennenaikaiseen kuolemaan — V. oli vasta 35-vuotias — oli syynä vankilasta saatu hivuttava sairaus.

SUOMALAISIA TYÖLÄISURHEILIJOITA EI PÄÄSTETÄ NEUVOSTOLIITTOON

Äskettäin oli joukolla Suomen työläisurheilijoita tarkoitus matkustaa Neuvostoliittoon osallistuakseen siellä järjestettäviin yleisurheilukilpailuihin. Saamamme tiedon mukaan ovat eri läänien maaherrat kuitenkin evänneet heiltä passin saannin. Näin ollen oli aijottu matka peruutettava.

Maaherrain menettely tuntuu lievemmin sanoen omituiselta. Mikä moisen menettelyn on aiheuttanut, ei ole tiedossa. Tämä kielteinen päätös johtaa myös kysymykseen: onko nykyisellä TULiiton johdolla myös osansa siinä?

TYÖLÄISILLE EI ANNETA PASSEJA NEUVOSTOMAAHAN

Vaasan läänin maaherra on hylännyt vaasalaisen kirvesmiehen Samuli Ahon ja pietarsaarelaisen J. Mannisen passianomukset Neuvostoliittoon. Samoin on Turun ja Porin läänin maaherra hylännyt työmies Väinö Forstenin ja Kuopion läänin maaherra työmies Juho Mönkkösen passianomukset.

Kaikki yllämainitut toverit olivat valitut Ammattijärjestön järjestämään työläisten lähetystöön, tutustumaan Neuvostoliiton työläisten oloihin. Kieltoansa eivät maaherrat perustele mitenkään. Ilmoittavat vaan "katsoneensa oikeaksi hyljätä anomukset".

Työläisille ei siis anneta tilaisuutta tutustua läheisen naapurimaan työläisten elämään. Porvarit ja sosdemit huutavat työläisille:- menkää Venäjälle, mutta kun tulee kyseeseen lähtö sinne, niin asetutaan kaikin keinoin vastaan. — Työläiset osaavat vetää tällaisesta politiikasta oikeat johtopäätökset.

Valkoinen Harbin

Kiinalaisten kenraalien halpamainen hyökkäys Itä-Kiinan rautateille elävästi tuo mieleen sen omalaatuisen harbinilaisen asujamiston, jonka perusteella voivat olla mahdollisia tämänlaatuiset tapahtumat.

Nykyään Harbin yleensä tekee hyvin oudon vaikutuksen. Kun joutuu tähän kaupunkiin, niin tuskin luulee olevansakaan ulkomailla. Kaikkialla venäläisiä kasvoja, kuulee melkein yksinomaan venäjänkielistä puhetta, katujen varsilla kaupoissa on venäjänkieliset kyltit, joka puolella kaupunkia näkee oikeauskoisten kirkkoja, vieläpä siellä täällä näkee kaduilla tyypillisiä vanhoja venäläisiä poliisejakin hiukan uudistetuissa kiinalaistutetuissa virkapuvuissa. Kuitenkin joka askeleella vilahtelevat kiinalaiset kasvot ja puvut muistuttavat, että tämä on Kiinan aluetta ja silloin tuntuu kuin olisi tämä kaupunki sattumalta temmaistu jostain tsaarinaikaisen Venäjän laidalta, keinotekoisesti juurrutettu vieraalle maaperälle, rajalla erotettu synnyinmaansa alueesta ja historiasta ja tuotu sinne järjetön sekamelska nykyaikaista typerintä amerikalaisuutta foxtrotteineen ja whiskylaseineen ja jokaisen hotellipöydän ääressä maiskuttelevine tyhjäntoimittajineen.

Harbin on täynnä puolalaisten, tai niinkuin niitä nykyään nimitetään emigranttien mitä erilaisimpia tyyppejä. Täällä on se silmittömästi säikähtynyt asukas, joka 10 vuotta sitten pakeni selvittämättä itselleen syytä pakenemiseensa, pakeni, kun kaikki pakenivat, sillä olisihan ollut kamalaa ja vaarallista jäädä, kun kaikki toisetkin jostain syystä pakenivat. Tämän osan suuri enemmistö on kokonaan vailla poliittisia harrastuksia, ennen eletyt kauhunhetket ja kauhu tuntemattoman edessä ja palkallisen valkoisen lehdistön uhkailu pakoittavat sen ehdottomasti pysymään syrjässä kaikesta neuvostoliittolaisesta, jopa estävät ajattelunkin poliittisesta muutoksesta.

Toinen karkulaisemigranttityyppi on — entiset ihmiset, ne, jotka vallankumous ja Lokakuu heitti alas jonkunlaisista, vaikkapa matalimmistakin korkeuksista. Tässä ihmisryhmässä voi löytää entisiä aateliston johtomiehiä, koltshakkilaisia ministerejä, professoreja vakaumuksineen ja ilman niitä, asianajajia, jotka omaavat laajan praktiikan, joskus kuuluisinakin yhteiskunnallisina tekijöinä olleita, Lokakuun voiton jälkeen virattomiksi joutuneita, mahtaviakin tsaarin aikaisia virkamiehiä ja tilanomistajia, vallankumouksen avulla "aatelispesistään" ulosajettuja, perhekalleuksiensa jätteiden piiloittajia ja alastoman maan alastomiksi asujamiksi muuttuneita. Nämäkin ovat jo ehtineet mukautua, asettua ja jakautua kerrostumiin.

Kolmas nykyaikainen harbinilainen emigranttiryhmä on ne, jotka eivät paenneet toisten mukaanvetämisenä tai tietoisesti, vaan taistelivat aktiivisesti neuvostovaltaa ja puna-armeijaa vastaan kansalaissodan rintamilla ja vähitellen aseet käsissä perääntyivät kiinalaiselle alueelle. Nämä ovat pääasiassa entisiä kaikenarvoisia upseereita, jotka ovat palvelleet armeijassa kenraali Kappelin, amiraali Koltshakin, atamaani Dudovin, Krasilnikovin, Volkovin, Kalmukovin, paroonf Ungernin ja monien muiden osastoissa ja jotka 5:s Punalippulainen vallankumouksen voitokkaasti kulkiessa vähitellen ajoi Mandshurian umpikujaan ja pakoitti siellä laskemaan aseet. Suurimmalta osaltaan nämä ihmiset ovat sellaisia, jotka joutuivat melkein koulunpenkiltä imperialistisen tai kansalaissodan rintamille ja sen jälkeen useiden vuosien aikana yhtämittaa taistelemaan, jotka eivät tiedä muuta tehtävää ja muita olosuhteita kuin vanhan, löyhkäävän kenttäkasarmin. Tämän ryhmän voi minä hetkenä hyvänsä värvätä vaikka minkälainen sotarosvo, nämä ovat niitä ihmisiä, jotka ovat valmiita myymään sovitusta hinnasta vanhan tottumuksen sotaretkiin ja juoksuhaudoissa istumiseen, kunhan vain tämä värvääjä kirjoittaa lippuunsa jonkun kuluneimmista neuvosto- tai kommunismivastaisista tunnuksista, sillä viha kaikkea neuvostolaista ja bolshevistista vastaan on vuosien vieriessä imeytynyt heihin ja tästä myrkystä he eivät enää koskaan voi vapautua.

Erikoisryhmän harbinilaisia emigrantteja, vähitellen kehittyneen toisista ryhmistä, muodostavat ne, jotka leipäpalan tai lämpimän kolkan tähden, toisinaan myöskin niiden tai näiden poliittisten syiden vaikutuksesta, ovat muuttaneet sotavuosien tai vallankumouksen aikana ränsistyneen ideansa synnyinmaasta. He ovat joko Kiinan alamaisia tai kiinalaisten palvelukseen ruvenneita. Ensinmainitut heistä on synnyttänyt ja lisäännyttänyt Itä-Kiinan rautatie. Mukdenin sopimus, joka on tehty Neuvostoliiton hallituksen ja kolmen Itä-Kiinan autonomisen maakunnan hallituksen välillä, määrää, että Itä-Kiinan rautatien palveluksessa voivat olla ainoastaan Neuvostoliiton kansalaiset ja Kiinan tasavallan alamaiset. Kun Mukdenin sopimuksen tätä asetusta alettiin käytännössä toteuttaa, niin suurelle määrälle venäläisiä, — toiset heistä olivat palvelleet rautateillä jo ennen vallankumousta, toiset olivat asettuneet sinne paettuaan neuvostovallan alueelta ja tultuaan emigranteiksi, tuli ratkaista kysymys kumpi on parempi tehdä: luopua entisestä periaatteellisesta tai periaatteettomasta vakaumuksesta ja asemasta, rekisteröidä itsensä neuvostovllan kansalaiseksi ja jäädä työhönsä rautatielle tai jättää tämä kaikki tekemättä ja poistua monivuotisesta ja leipäisästä työpaikasta. Ja suurin osa heistä vapautui tästä pulmasta siten, että rupesivat Kiinan alamaisiksi ja tulivat täten Itä-Kiinan rautatien hallituksen neuvostolaisen osan vaikutusvallan ulkopuolelle, kun se alkoi rautatien virkakoneiston puhdistaa neuvostovastaisista aineksista.

Toinen ryhmä näistä on ne, jotka välittömästi olivat asettuneet kiinalaisiin virkoihin. Heillä on kyllästetty, sanan täydessä merkitykessä, koko Harbinin hallinto ja oikeuslaitos. Heitä kohtaa joka paikassa, joka askeleella: poliisivirastossa, verotuslaitoksessa, oikeudessa, kiinalaisessa kunnallishallinnossa, maahallinnossa, esikunnassa, neuvonantajina, virkailijoina oikeus- ja poliisikomisareina, tulkkeina, kontrollööreinä ja tarkastajina. He toimivat systemaattisesti ja perusteellisesti, kietoen kiinalaisia virkailijoita ainaisella vaikutuksellaan, turmellen haidät neuvostovastaisilla ilkeämielisyyksillä, valehdellen ja keksien kaikenlaisia juonia sikäläisiä kommunisteja vastaan, provoseeraten ja vahingoittaen kaikkialla ja täten saavat järjestettyä jatkuvan vainon neuvostovallan työntekijöitä ja neuvostoyhteiskunnallisuutta vastaan Harbinissa.

Kolmas ryhmä näitä samoja — he myyvät useita vuosia lakkaamatta sotiville kiinalaisille kenraaleille tottumuksensa maata likaisessa juoksuhaudassa, istua löyhkäävässä kasarmissa ja ampua kivääreillä. Kiinan kansalaissota ei ylety Harbiniin, se kulkee paljon etelämmässä ja sen vuoksi nämä kiinalaisten sotarosvojen palkkalaiset päällikkönsä, kenraali Netshjevin johdolla "sotivat" Harbinin ulkopuolella ja lähipiireissä, jotka ovat kaukana rintaman takana. Mutta Harbinissakin voi kadulla kohdata tyypillisen venäläisen upseerin, puettuna kiinalaiseen sotapukuun, useimmassa tapauksessa käyttäytyen kuten jokainen vanha upseeri, joka on päässyt likaisesta juoksuhaudasta rintaman selkäpuolelle. Joskus heitä näkee melkein selvänä, mutta useimmiten juovuksissa, toisinaan villisti huutaen ajautumassa pitkin kaupungin katuja, toisinaan hurjan juomaseuran kanssa kiitämässä autolla ja aina valmiina kaikenlaisiin kohtuuttomuuksiin ja seikkailuihin. Nämä ovat ihmisiä, jotka jo kauan sitten ovat "polttaneet kaikki laivansa", ihmisiä, joilla ei ole enää mitään menetettävää, jotka voivat säälimättä ja pidättäytymättä tuhlata lopun elämästään.

Kieli on ihmisellä totuuden peittämistä varten ja tämä kieli on toiminut valkoisen lehdistön sivuilla. Kun murtui Vladivostok — "valkoista haavetta" tukeva viimeinen linnake, kun hullu parooni Ungern oli joutunut Puna-armeijan vangiksi ja viety Novosibriskiin, kun kaikki Kronstadtit kärsivät tappion, kun Kiina oli tunnustanut neuvostohallituksen ja alkoivat neuvottelut Itä-Kiinan rautatien luovuttamisesta sille, kun Koltshakin hallituksen koreus ja ylpeys pääministeri P. V. Vologotski siirtyi Kiinan alamaiseksi, tämä lehdistö ei voinut enää puhua totta ja alkoi sen vuoksi keksimällä keksiä valheita. Useiden viime vuosien aikana sai melkein jokaisessa harbinilaisen "Valon", "Venäläisten äänen", "Venäläisen sanan" numerossa ja muissa valkokaartilaisten julkaisuissa lukea "suurista talonpoikain kapinoista, jotka ovat laajenneet useihin lääneihin", "taisteluista Moskovan kaduilla", "joukkoammunnoista", "murhayrityksistä Stalinia ja Rykovia vastaan", "kapinasta Punaisessa Armeijassa" j.n.e., j.n.e., j.n.e.

Villiytynyt ja rappeutunut emigranttien joukko menetti jo kauan sitten kykynsä erottaa valheen totuudesta ja sen vouksi joka ainoan järjettömän rivin, joka on jokaisen terveesti ajattelevan ihmisen mielestä mitätöntä roskaa, ottavat he täytenä totena. Juuri sen vuoksi Harbinin nykyisessä monilukuisessa ja vaihtelevassa valkoemikranttien joukossa ei ole muita niin surkuteltavia, niin tylsiä ja sen vuoksi ei muita niin sopivia kaikenlaiseen juonitteluun kuin nämä ajatuskykynsä menettäneet venäläiset vastavallankumoukselliset. He ovat aina valmiita kaikkeen, vaikka minkälaiseen rikokseen, inhoittavimpaan ilmiantoon ja poliittiseen halpamaisuuteen, kunhan vain jotenkuten voisivat vahingoittaa niitä, jotka ovat nyt vallassa heidän kotimaassaan ja jonka maan ovet pysyvät heille tiukasti kiinni. — (Punainen Karjala).

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

3940

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,

Box 69, SUDBURY, Ont.

Laivapilettejä myydään.

Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS
PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

AARO KIVINEN,
Kirkland Lake, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

Proteini

Vaikka ihmisen ruokajärjestelmässä tapahtuu muutoksia melkein yhtä usein kuin vaatteiden mallissakin, täytyy yhtenä tärkeimpänä ruokalajina aina olla joku enemmän proteiinia (munanvalkuaisainetta) sisältävä ruoka. Siitä johtuu m.m. se, että liha on tullut ihmisen ravintojärjestelmässä niin yleiseksi. Liha nimittäin sisältää kenties enemmän proteiinia kuin mikään muu tavallisemmin käytetyistä ruokalajeista. Yleensä ne ruuat mitkä ovat lähtöisin eläinkunnasta sisältävät enemmän proteiinia kuin ne, jotka ovat suorastaan kasvikunnasta kotoisin.

Proteiini on se ravinto mitä ihmisruumiskin tarvitsee itsensä ylläpitämiseksi. Se on ruumiille yhtä välttämätöntä kuin ovat laudat kirvesmiehelle, joka aikoo ryhtyä rakentamaan taloa. Lapset ja kasvavat tarvitsevat tätä tärkeätä rakennusainetta, proteiinia, enemmän kuin aikuiset, mutta viimemainitutkin tarvitsevat sitä ruumiistaan häviävien solujen jälleenrakentamiseksi. Ruumiista häviää nimittäin jatkuvasti soluja ja ne täytyy korvata uusilla ja proteiini on se ravintoaine joka antaa materiaa uusia soluja varten.

On olemassa montakin ruokalajia missä on paljon proteiinia, mutta sittenkin on sitä suuremmassa määrässä lihassa, kananmunissa, juustossa ja maidossa, mutta sitä on myöskin sellaisissa kasviruuissa kuin herneissä, pavuissa ja joissakin viljakasveissa. Mutta koska kasveissa oleva proteiini ei ole varsin niin hyvää kuin eläinkunnasta tulevissa ruuissa, pitäisi kasviruuat keittää esim. maidossa. Tiedemiehet eivät ole vielä voineet tarkalleen määritellä kuinka paljon proteiinia ihminen tarvitsee, mutta yleiseksi tavaksi on tullut, että jokaiseen ateriaan pitäisi sisällyttää yksi enemmän proteiinia sisältävä ruokalaji, mutta ei useampaa. Jos siis syö esim. lihaa ei samalla kertaa pitäisi syödä juustoa ja päinvastoin, jos käyttää juustoa ei samalla kertaa pitäisi syödä lihaa.

Vaikka sellainen ravintoaine kuin rasva onkin se mikä antaa ruumiille lämpöä, on tämä ominaisuus myöskin proteiinialla, jonka vuoksi niitä ei kesäaikana pitäisikään syödä niin paljon kuin talvella.

Mutta proteiiniruuat eivät suinkaan ole ainoat, jota ihminen tarvitsee. — Päinvastoin miltei yhtä tärkeitä ovat sellaiset ruuat, jotka sisältävät hiilihydraatteja ja rasvaa, joista ihminen saa energiaa ja lämpöä. Hiilihydraatteja sisältävät etupäässä viljaruuat sekä perunat ja yleensä juurikasvit.

Sen lisäksi tarvitsee ihminen eräitä ruokalajeja, joiden avulla hän voi järjestää ruuansulatustoimintaa. Sellaisia ovat ensitilalla vihannekset ja hedelmät. Kummassakaan ei ole suuremmassa määrässä ravintoaineita, mutta sen sijaan ne sisältävät tärkeitä vitamiineja ja happoja, jotka ovat ruuansulatustoiminnalle ei ainoastaan tarpeellisia vaan vieläpä välttämättömiäkin. Jokaiseen ateriaan, mutta erittäinkin niihin, joissa tarjoillaan raskaita proteiiniruokia, tulisi sisällyttää välttämättä myöskin vihanneksia ja jos suinkin mahdollista myöskin hedelmiä.

Niin pitäisi. Köyhälistöluokan on kuitenkin mahdotonta järjestää ruokansa terveysopin sääntöjen mukaan. Onko sitten ihme, että kaikenlaiset sairaudet kukoistavat juuri luokkamme keskuudessa.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori sulettuna koko päivän.

KADONNUT SCOTLANTILAINEN Collie koira, keltanen ja valkonen väriltään, jota kutsutaan nimeltä "Rover", numerolappu 67. Palkinto. Puhelin 1202W.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUpakka- ja Makeis-kauppa 20 Elm St., Sudbury, Ontario. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

PORT ARTHUR, ONT.

UUSI AJANMUKAINEN HÖYRYsauna Court ja McIntyre katujen kulmassa avoinna arkipäivinä kello 2:sta päivällä kello 12:sta yöllä. E. Kivipelto ja E. Ranta. Tiist.

TORONTO, ONT.

CARL SUNDHOLM, KELLOSEPPÄ. Lähettäkää kellonne korjattavaksi tällä osotteella: 246 Queen St. W. Puhelin Adelaide 6856. Toronto.

MONTREAL, QUE.

ED HELSBERG, ASIOIMISTO, 926 St. Monique St., puhelin Harbour 6586. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

ROUYN, QUE.

PARTURILIIKKEENI TAASEN entisessä paikassa, Main ja Noranda katujen kulmassa. Matti Kenni. (TP

L. KYYNY KELLO ja KULTA SEPPÄ

115 Robertson Street, Fort William

POJAT

kun tulett Hörstiin, niin käykää katsomassa Kurjen poikaa. Viälä pyörii pyörät. Ja myös saa purasta. Siis terve näkemiin.

Hugo Kurki,
Box 41, Hearst, Ont.

Parturiliikkeeni
— sijaitsee —
Katheline ja Montague katujen kul.
Puhdas ja hyvä työ.
EINO SMITH
Sudbury, Ont.

Aaron Linder

Hyväksi tunnetun chicagolaisen maalaus-isonnusliikkeen edustajan, Canadan postiosoite on: Box 393, Port Arthur, Ont. (TP

MICHEL HALLE

Vaate- sekä jalkinetavaraa, ruokatavaraa, jauhoja, heiniä ja rehuja sekä kaikenlaisia tarpeita. Paperipuun ostaja.

Hearst, Ont.

Barrette & Millette

Ruokatavaraa, jauhoja ja rehuja sekä kaikenlaista tuoretta lihaa.

Hearst, Ont.

Halutaan tietää

Haluaisin tietää missä olet siskoni poika Uuno Järvinen. Kotoisin Wilppulassa, viimeinen osoitteesi on ollut 199 College St., Toronto, Ont. Ole hyvä ja anna tieto itsestäsi heti, asian kyllä tiedät. Jos ei hän tätä itse satu huomaamaan, Olisi hyvä jos joku huomauttaisi tästä hänelle.

Oiva Pyanönen,
Box 1298, Sudbury, Ont.

Sudbury

KAUPUNKIKOMITEAN KOKOUS

on huomenna, keskiviikkona, kello 7.30 ip. Liberty-haalilla. Kaikkien solujen edustajien saavuttava.

TANSSIT TÄNÄÄN

Liberty-haalilla, alkaa klo 9, Martinpelto, Tikkanen ja Alkio pitää huolta tahdista. Liput 25 senttiä.

"INFERNON" ESITYS

Täällä esitettiin viime lauantaina ja maanantaina — kumpanakin iltana täydelle katsomolle — Inferno (Helvetti)-niminen näytelmä, mikä on perin kiintoisa. Olimme seuraamassa maanantai-illan esitystä ja totesimme, että näytelmä on yksi niistä, joita pitää esittää työväen näyttämöiltä. Puhumattakaan sen työväestön taistelua kuvaavasta sisällöstä, on näytelmässä hiukan ihmisten kaipaamaa "juontakin".

Esitys oli amatööriesitykseksi melkoisen hyvää. Meidän vaikein tehtävämme, ylhäisön osien esittäminen, onnistui suuremmitta kommelluksitta. Kuitenkin lienee syytä huomauttaa neekeripalvelijan yleisestä heikkoudesta ja urkkijan liiallisesta huojumisesta, jos se lainkaan lienee tällaisessakaan osassa tarpeellista. Emme käsittäneet sitä edes humalaisen huojumiseksi.

Näytelmän loppumisen voimme kuitenkin merkitä jossain määrin epäonnistuneeksi. Kirjailija on tarkotuksellisesti sovittanut tämänlaatuisen työväennäytelmän loppuun suositun sävellyksen — Punalipun laulamisen. Olemme melkoisen varmat, että tarkotuksena on ollut, että katsomo voisi yhtyä laulamiseen ja nousta seisaalleen. Mutta meillä ei tapahtunut siten. Sen sijaan, että tämän mahtavan sävellyksen vaikutus oli verrattain heikko eikä kyennyt nostattamaan voimakasta tunnelmaa, olisi vaikutus ollut vallan päinvastainen, jos viimeisen näytöksen edellä olisi yleisölle ilmotettu, että lopuksi saa yleisö yhtyä laulamiseen. Se olisi lähentänyt ja osallistanut katsojat näytelmään ja tehnyt valtavan vaikutuksen. Mainitsemme tästä siksi, että tämä seikka voitaisiin toiste ja mahdollisesti muilla paikkakunnilla ottaa huomioon. — Kalle.

YLEISIÄ UUTISIA

Valkoryssät ahtaalla

Kykenemättöminä elättämään itseään ovat ne syöneet ja juoneet vanhat varansa

NEW YORK, syysk. 23. — Lokakuun vallankumouksen jälkeen Venäjältä palanneiden valkoryssien avustusjärjestön presidentti, Mrs. H. P. Loomis niminen vallasnaikkonen on palannut Euroopasta, jossa hän on m.m. Kansainliiton alaisen pakolaisten avustuskomissionin puheilla, yrittäen saada avustusta Euroopassa oleville valkoryssille.

Vierailtuaan Europan kymmenessä eri maassa selittää Mrs. Loomis, että Euroopassa nykyään on 2,500,000 venäläistä pakolaista, joilla ei ole asiaa Neuvostoliittoon. Suurin osa on jo ehtinyt menettää jalokivensä ja muut kalleutensa, joita he toivat tullessaan Venäjältä paettuaan. Noin 1,000,000 valkoryssää kuuluu olevan suuressa puutteessa. Tottumattomina työntekoon, entisinä loiselajina heillä on leipä lujassa. Kaikki Europan porvarilliset hallitukset lukuunottamatta Jugoslaviaa, Tshekkoslovakiaa ja Bulgariaa, ovat avustaneet rahallisesti valkoryssiä, selittää Mrs. Loomis.

Merirosvous Kiinan vesillä

Rosvot vallanneet japanilaisen höyrylaivan

HONG KONG, syysk. 22. — Japanilainen höyrylaiva "Deli Maru", jonka omistaa Osakan Shosen Kaisha linja, on matkalla Swatowista Hong Kongiin joutunut kiinalaisten rovojen käsiin ja laiva oli viety Biaslahteen. Mainittu tieto saapui laivalta radioteitse eikä sen jälkeen ole laivasta kuultu mitään.

HYVÄNTEKEVÄISYYSYHDISTYKSET HUOLEHTIMAAN ENGLANTILAISISTA SIIRTOLAISISTA

Montreal, syysk. 23. — Montrealin vankien huoltoyhdistys on valinnut erikoisen komitean tutkimaan työttömien englantilaisten siirtolaisten tilannetta ja huolehtimaan heistä. Komiteaan kuuluu pappeja ja muita kansan paimenia jotka uskovat työttömäin tilannetta voitavan parantaa hyväntekeväisyydellä. Siirtolaiset jotka voivat saada nimensä komitean luetteloon täytyy olla kuluvan vuoden sisällä Canadaan tulleita. Komitea luetteloi tällaiset siirtolaiset ja koettaa hankkia heille työtä, jollei siinä satu onnistumaan, tulee komitea kääntymään liittohallituksen puoleen avustuksen pyynnöllä ja jos tästäkään ei ole apua, niin ryhtyy komitea itsenäisesti hankkimaan heille avustusta. Jos nyt joku siirtolainen alkaisi odottaa jotain tuloksia tuon komitean työstä ehtisi hän varmasti kuolemaan nälkään.

CANADA LISÄÄ KAUPPAEDUSTAJAINSA LUKUA ULKOMAILLE

Ottawa, syysk. 23. — Kahdeksan nuorta miestä jotka ovat saaneet erikoista kouluutusta, kehittyäkseen Canadan kauppaedustajiksi ulkomaille, tullaan lähipäivinä lähettämään käytännölliseen työhön, Canadan kauppavirastoihin eri maissa. Hallitus on avustanut näitä nuoria miehiä saamaan erikoisopetusta erikoistuakseen tähän tehtävään, sillä Canadan kaupan laajeneminen ulkomailla vaatii asiantuntijain lisäämistä sen johtoon. Nämä nuoret miehet tullaan ensikädessä asettamaan vanhempien kauppaedustajien apulaisiksi erimaihin, tottuakseen ensin käytännölliseen työhön, jonka jälkeen heidät tullaan sijoittamaan tarpeentullen kauppavirastojen johtajiksi. Nykyjään käsittää Canadan ulkomailla olevain kauppaedustajain luku 31 johtajaa ja 18 apulaista.

JUOPOTTELU ENGLANNISSA

Lontoo, syysk. 23. — Sisäministeriön tilastojen mukaan tuomittiin Englannissa ja Walesissa viime vuonna 55,642 henkilöä juopumuksesta. Vuonna 1927 tuomittujen luku nousee 65,166:teen. Numerot osoittavat joko väkijuomain käytön vähentymistä tahi höllempää komentoa. MacDonaldin hallitus on selittänyt, että se tulee toimituttamaan tutkimuksen väkijuomatilanteen suhteen sekä esittämään uutta lainsäädäntöä asiassa.

INTERNATIONAL PAPERIYHTIÖN TUOTANTO LISÄÄNTYNYT

Montreal, syysk. 21. — Kuuluisan International paperi- ja voimayhtiön tuotanto on kasvanut huomattavasti viime 5 vuoden kuluessa. Yhtiön paperituotanto 1924, oli 434,000 tonnia ja 1928 oli se 1,173,000 tonnia. Nämä numerot osottavat 170 pros. nousua. Samalla aikaa kohosi sähkövoiman tuotanto 250 miljoonasta kilowattitunnista neljään ja puoleen biljoonaan kilowattituntiin.

SUUREMMOISET

TANSSIT

S. J. CREIGHTON HAALILLA

Keskiviikkona, syyskuun 25 pnä

Alkaa kello 8.30 illalla.
Lattia tanssikunnossa.
MARTINPELTO JA KUMP. SOITTAA

Kokouskutsu

Osuusliike Co-Optasin ylimääräinen kokous pidetään lokakuun 9 p:nä alkaen kello 8 illalla Liberty-haalilla, Sudburyssa, Ont. Kokouksessa tullaan keskustelemaan ja päättämän maidon tuottajain vaatimasta maidon hinnan korotuksesta. Käsitellään rakennuskomitean lausunto. sekä keskustellaan ja päätetään muista välttämättömistä kokoukselle esitetyistä asioista.

Sudburyssa, Ont., syysk. 20 p:nä 1929.

CO-OPERATIVE TRADING ASS'N OF SUDBURY, LTD.
Johtokunnan puolesta
H. Ellmen, siht.

Myytävänä

Seitsemän huoneinen ruuminkihaussi myytävänä, vuokra 30 dollaria.

E. Ranta,
1552 St. Antoine Street,
Montreal, Que.

Farmi Myytävänä

Sijaitsee lotti 8, concession 2, Hanmer twonshipissä, 50 eekkeriä $1,000. Pikaista myyntiä varten. Kysykää: A. Bergeron, Azilda, Ont. (TP.18

MYYTÄVÄNÄ

2 lottia halvalla, Frood Parkissa, Dupont kadulla. Käteisellä tai ehdoilla. Kysykää:

217 Kathleen St., Sudbury, Ont.

Halutaan kirjeenvaihtoon

Olisiko yhtään vanhaapiikaa tai keski-ikäistä leskeä, joka haluaisi leskimiehen kanssa kirjevaihtoon tositarkoituksella. Niin tässä olisi osoite:

Mr. O. H. Ah—ren,
Box 1897,
Sudbury, Ontario

Urakka Tarjous

Co-Optas täten tarjoaa varastohuoneen ja vaunutallin rakentamisen urakalla tehtäväksi. Rakennus tehdään Co-Optasin omista aineista. Rakennuksen suuruudesta ja muista rakennusta koskevista asioista voi neuvotella liikkeenhoitajan kanssa. Tarjoukset tulee olla sisällä viimeistään t.k. 30 p. mennessä.

Co-Optas Limited
Box 1639 Sudbury, Ont.

TALOJA JA TONTTEJA

50 LOTTIA kaupungin-osalla lähinnä Frood kaivantoa $200. ja ylöspäin. Osalla vedet, valot ja viemärit.
75 LOTTIA Copper Cliffiin päin, Sudburyn kaupungin rajojen sisällä, $350 ja ylöspäin.
KAHDEN PERHEEN TALO. Valot. Putkitettu vettä ja viemäriä varten. $3,500. Ehdoilla.
USEITA SUUREMPIA JA PIENEMPIÄ TALOJA

J. JARVIS
Huron Chambers, vastapäätä Eaton Groceteria, Sudbury, Ont.
PALOVAKUUTUKSIA

Kiitoslause

Me allekirjoittaneet lausumme mitä sydämellisemmät kiitoksemme kaikille osaaottaneille ja erittäinkin sen toimeenpanijoille siitä unhottumasta illanvietosta meidän yhteiselämämme alkamisen muistoksi Clinton haalilla tämän syyskuun 8 päivän illalla, ja niistä arvossa pidettävistä lahjoista, niitä muisteleminen ja siitä lähtevä kiitollisuus — nepä ne ovat haihtumattomia ja pysyvät kiitollisina sydämessämme.

Margaret ja Arvi Mattila.
Nelly ja Väinö Hall.
Kerttu ja Wiljam Järvelä.

Vancouver, B. C., syyskuun 17 p. 1929.

WEST & CO.

Sekatavarakauppiaat — Hearst, Ontario

Meillä on suuri varasto ruokatavaraa,
jauhoja ja rehuja, kangas, kenkä, ropessi ja vaatetavaraa.
— KOHTUULLISET HINNAT —

CHERBOURGIIN—SOUTH HAMPTONIIN
Syysk. 26| Lokak. 24 .... MONTCLARE
Lokak. 10| Marrask. 7 .... MONTROSE
Lokak. 17| Marrask. 14 .... MONTCALM

LIVERPOOLIIN
Syysk. 27| Lokak. 25 .... DUCHESS OF YORK
Syysk. 28| Lokak. 26| Marrask. 26 .... MINNEDOSA
Lokak. 4| Marrask. 1 .... DUSHESS OF ATHOLL
Lokak. 11 .... DUCHESS OF BEDFORD
Lokak. 18| Marrask. 15 .... DUCHESS OF RICHMOND
Marrask. 8 .... MELITA
Marrask. 22 .... DUCHESS OF YORK

GLASGOWIIN—BELFASTIIN
Syysk. 28| Lokak. 26| Marrask. 26 .... MINNEDOSA
Lokak. 4| Marrask. 1 .... DUCHESS OF ATHOL
Lokak. 10| Marrask. 8 .... MELITA
Lokak. 18| Marrask. 15 .... DUCHESS OF RICHMOND
Marrask. 22 .... DUCHESS OF YORK

EMPRESS PALVELUS — CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN
Lokak. 1| Lokak. 31 .... EMPRESS OF SCOTLAND

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus Järjestelmä

Halutessanne lähettää rahaa omaisillenne Europaan, tehkää lähetys Canadian Pacific Expressin välityksellä.

ILMOTUS

Henkilöt, jotka ovat osoittaneet kirjeitään Box 105, Kapuskasing, Ont., olkaa hyvä ja ilmoittakaa nykyiset osoitteenne että kirjeet voidaan toimittaa perille.

Aarnold Pine,
Box 105,
Kapuskasing, Ont.

SUOMI
Jalkineiden Korjausliike

Kaikki korjaustyö tehdään ensiluokkaisesti

NICK PARTTI
300 Finlayson St., Fort William, Ont.

TILATKAA VAPAUS!

FINNISH BAKERY
Box 39 Schumacher, Ont.

Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään. (TTL

Huomatkaa!

Olen tavattavissa joka keskiviikko sekä lauantai Sudburyn marketissa. Lihaa, monen eri laista, on aina hyvää ja tuoretta.

EMIL OJALA,
Sudbury, Ont.

DR. IVAN G. POLACK
Hammaslääkäri
Puhelimet
Konttori 222. Kotiin 2360
79 ELM STREET EAST
Regent Teatteri rakennuksessa.
Sudbury, Ont. (TP)

MATKUSTAKAA SUOMEEN

RUOTSIN AMERIKAN LINJALLA

Suomalaisten Suosima Linja

Lyhyt, Nopea ja Mukava Matka

SUOMEEN

(GÖTEBORGIN KAUTTA)

Laivojen Kulkuvuorot New Yorkista

"DROTTNINGHOLM" ..... Syyskuun 28 p.
"KUNGSHOLM" .... Lokakuun 5 p.

Atlannin ja Pohjanmeren poikki samassa palatsimaisessa valtamerilaivassa

Koko matka Suomeen kestää ainoastaan 10 *vuorokautta*

ERINOMAINEN TILAISUUS NÄHDÄ NEW YORK, MAAILMAN IHMEELLISIN KAUPUNKI

EI MITÄÄN HANKALUUKSIA NEW YORKIN KAUTTA MATKUSTAESSA

RUOTSIN AMERIKAN LINJAN Montrealin konttori auttaa Teitä saamaan Yhdysvaltojen läpikulkuviisumin maksutta ja ilman vaikeuksia

Halutessanne lähempiä tietoja kääntykää hyväntahtoisesti meidän paikallisasiamiehemme puoleen tahi kirjoittakaa suoraan seuraavilla osoitteilla:

SWEDISH AMERICAN LINE
1410 Stanley Street, Montreal, Que.
J. V. Kannasto, Box 69, Sudbury, Ont.

Expertti Kellojen Korjaustyötä

Tehdään Workingman's Jewelry Store, Ylösen saunan vieressä

SUOMALAINEN KELLOSEPPÄ PALVELUKSESSAMME

H. WEINSTEIN
140 DURHAM ST. SUDBURY, ONT.

Suomalaiselle väestölle Hearstin ympäristöllä

Meillä on suomalainen kauppa-apulainen, joka mielihyvällä palvelee teitä. — Varastossamme on ruokatavaraa, lihaa jauhoja ja rehuja sekä vaatetustavaraa.

Ensiluokan tavaraa kohtuullisilla hinnoilla ja hyvä, kohtelias palvelus.

CHALYHOFF & CO. LIMITED
HEARST, ONT.

HALUTESSANNE NOPEUTTA, VOIMAA, HELPPOA AJOA ja pienimaksuisen ylöspidon, ostakaa

FORD AUTO

Me johdamme autojen myynnissä. Olemme myyneet yli 100 enemmän autoa kuin toiset välittäjät.

$116.00 käteismaksu
loppu helpoilla ehdoilla

Sudbury **McLEOD GARAGE** Ontario

JOULUKSI SUOMEEN!

Liittymällä mukaan linjamme järjestämiin jouluhuvimatkoihin alkaa joulujuhlanne laivalle päästyänne. Seuraavat joululaivat suoraan Halifaxista:

"OSCAR II" — marrask. 25
"FREDERIK VIII" — jouluk. 9

SUOMALAISIA JOULURUOKIA — JUHLIA — SUOMALAISTA SEURAA

Suomalainen edustajamme saattaa matkustajat laivalle saakka.

SEURAAVAT KULKUVUOROT NEW YORKISTA:

"United States — syysk. 28 marrask. 2
"Hellig Olav" — lokak. 5 marrask. 9
"Oscar II" — lokak. 12 marrask. 23
"Frederik VIII" — lokak. 19 jouluk. 7

Lähempiä tietoja asiamiehiltämme tai:

SCANDINAVIAN AMERICAN LINE
1410 Stanley Street Montreal, Quebec